Ազգ

Azg armenian daily

27 ՄԱՐՏ 2004 ՇԱԲԱԹ 54 (2979)

ԱՄՆ-ը Սիրիայի դեմ պատժամիջոցների սահմանումը հետաձգել է մինչեւ ապրիլի կեսերը

ԲԵՅՐՈՒԹ, 26 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ը Սիրիայի դեմ պատժամիջոցների սահմանումը հետաձգել է մինչեւ ապրիլի կեսերը, այսօր այստեղ հաղորդել են արաբական դիվանագիտական աղբյուրները:

Սպասվում էր, որ արդեն այս շաբաթ Ջորջ Բուշը կհայտարարի Դամասկոսի վրա դիվանագիտական եւ տնտեսական ներգործության միջոցների կիրառման մասին՝ պաղեստինյան արմատական ճակատներին եւ «Հըզբոլլահի» խմբավորումներին նրան աջակցելու, ինչպես նաեւ Լիբանանից զորքերը դուրս բերելուց հրաժարվելու համար: Սակայն ծայրահեղական ՀԱՄԱՍ-ի հոգեւոր ղեկավար շեյխ Ահմեդ Յասինի սպանության առթիվ Մերձավոր արեւելքի երկրներում ծայր առած բողոքների մասշտաբները Վաշինգտոնին դրդել են հետաձգելու Սիրիայի նկատմամբ պատժամիջոցների կիրառումը:

Բացի դրանից, ամերիկացի դիվանագետները հնարավոր են համարել մի փոքր հետաձգել Սիրիային պատժելը՝ նկատի առնելով Արաբական երկրների լիգայի՝ օրերս Թունիսում կայանալիք գագաթաժողովը: Նրանց կարծիքով, այս պահին նման քայլը կարող է սաստկացնել լարվածությունը տարածաշրջանում եւ Միացյալ Նահանգների նկատմամբ բացասական վերաբերմունքն արաբական աշխարհում:

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

Իշխանափոխություն չի լինի, կլինի իշխանության այլասերում

Թե իշխանության եւ թե ընդդիմության կողմից ներքաղաքական մթնոլորտի շիկացումը շարունակվում է, էսկալացիան ընթանում է մեծ թափով: Որքան ընդդիմությունը շեշտում է իր վճռականությունը նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին գահընկեց անելու գործում, այնքան եւ ավելի վերջինս ու իր կողմնակիցները ահազդեցիկ սպառնալիքներ են տեղում ընդդիմության գործողությունները բռնի ուժով, անգամ արյունով զսպելու մասին (եւ այս հարցում իշխանության բարձրագույն ներկայացուցիչներն իրենց տղայական ու երբեմն գռեհիկ պահվածքով չեն զիջում իրենց ընդդիմադիրներին: Նյարդայնացած նրանք պետական մարդու արժանապատվությունը շփոթում են անձնական վիրավորածության հետ): Անշուշտ, երկու կողմերի սպառնալիքներն էլ ուղղված են ժողովրդին: Իշխանություններն ուզում են հասկացնել նրան մի գնա հանրահավաքների, մինչ ընդդիմությունը պատգամում է «սա է վերջին կռիվը մեծ»...

Առայժմ դժվար է ասել՝ տեղի կունենա՞ բախումը: Սակայն, իրականում, երկու կողմերն էլ կամք չեն դրսեւորում բախումից խուսափելու: Ընդհակառակը, իշխանությունը ցանկանում է մեկընդմիշտ վերջ տալ ընդդիմադիր ղեկավարների հավակնություններին, իսկ ընդդիմությունն իր գոյության ամբողջ իմաստն է տեսնում իշխանափոխության մեջ: Մեր երկրի քաղաքական կյանքում, դժբախտաբար, միշտ էլ բացակայել է երրորդ ուժը, հավասարակշռող կողմը, բնական միջնորդը, որի դերը նման դեպքերում, հասկանալի է, հիմա, այնքան զգալի է: Մնում է այդ դերն ստանձնեն օտարները՝ Ռուսաստանը կամ Մ. Նահանգները, կամ երկուսն էլ միասնաբար թե առանձին-առանձին:

Եվ սա ամենեւին էլ բաղձալի զարգացում չէ: Օտար միջամտությունը, որեւէ միջամտություն, որ գալիս է դրսից, հղի է թեւարկման, երկու կողմերին էլ հետագայում ըստ կամս շահագործելու վտանգով, եւ դրանից չի օգտվի որեւէ մեկը: Նույնիսկ նրանք՝ ռեւանշիստները, ովքեր հույս ունեն ձեռները տաքացնել բոցավառվող կրակի վրա:

Սակայն դրանից ոչ պակաս վտանգավոր է, եթե բախումը տեղի ունենա ի վերջո: Իշխանությունների կեցվածքի կարծրությունը հուշում է, որ նրանք տեղի չեն տալու, հետեւաբար իշխանափոխություն իրենց պլղոմիսին տեղի չի ունենալու: Փոխարենը կլինեն ծեծ, ջարդ, արյուն, ձերբակալություններ, հալածանք, ազատությունների սահմանափակում, չինովնիկների առավել լկտիացում: Այլ խոսքով իշխանությունները կշարունակեն իշխել փոխանակ կառավարելու, իսկ դա նշանակում է իշխանության բույլացում, ամբողջական այլասերում:

Իսկ այլասերված իշխանություն մեզ պետք չէ: Մեր պարագայում դա պետականության տկարացում է, հղի նորանոր եւ անվերջանալի փորձանքներով:

«ԱՄՆ-ի համար Հայաստանը չափազանց կարեւոր երկիր է այս տարածաշրջանում»

Նախագահ Բուշն ու պետքարտուղար Փաուելը Երեւան էին գործուղել Ռիչարդ Արմիթեյջին՝ «լրացնելու բացը»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ԱՄՆ պետքարտուղարի առաջին տեղակալ Ռիչարդ Արմիթեյջը երեկ նախագահ Քոչարյանի հետ բանակցությունների ավարտին լրագրողներին ասաց, որ իրեն Հայաստան են ուղարկել նախագահ Բուշն ու պետքարտուղար Փաուելը: «Իհարկե, անհերքելի է, որ վերջերս Մ. Նահանգները շատ զբաղված է Իրաքով, Աֆղանստանով, ահաբեկչության դեմ պատերազմով, բայց պետք է նշենք, որ Հարավային Կովկասը մեզ համար շատ կարեւոր է, հատկապես չափազանց կարեւոր է Հայաստանը: Ես եկել եմ այստեղ, որպեսզի Հայաստանի հետ քաղաքական երկխոսությունն ակտիվացվի», ասաց Արմիթեյջը:

Պետքարտուղարի տեղակալն արտգործնախարար Օսկանյանի եւ նախագահ Քոչարյանի հետ քննարկել է հարավկովկասյան տարածաշրջանի իրավիճակը, զարգացման հեռանկարները, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման ներկա վիճակը, հայ-ամերիկյան երկկողմ հարաբերությունները: «Իմ կողմից կարող եմ ասել, ինձ դուր եկավ այն ժամանակը, որ անցկացրեցի Օսկանյանի եւ Քոչարյանի հետ: Նրանք իրենց հերթին կասեն՝ իրենց դուր եկա՞վ, թե՞ ոչ», ասաց Արմիթեյջը.

Ամերիկացի բարձրաստիճան դիվանագետը երեւան էր ժամանել Կիեւից եւ Հայաստանում բանակցությունների ավարտելուց անմիջապես հետո ուղեւորվեց Բաքու: Հարցին, թե Կիեւ-Երեւան-Բաքու երթուղին հատո՞ւկ էր ընտրված, Արմիթեյջը պատասխանեց. «Այո, պատճառներ կային: Կիեւ այցելության համար ես ունեի ուղերձ, արտահայտելու հույս, որ հոկտեմբերին այդ երկրում կայանալիք ընտրությունները կլինեն ժողովրդավարական: Վրաստանում նման քննարկումներ եղել էին, եւ այս անգամ դրա կարիքը չկար: Ինչ վերաբերում է Հայաստանին, ապա պետք է նշեմ, որ Հայաստանի հետ քննարկումները որոշ չափով բաց էինք թողել, դրա համար էլ եկել էինք այդ բացը լրացնելու: Մեզ շատ են հետաքրքրում այնպիսի խնդիրներ, ինչպիսիք են ղարաբաղյան հակամարտությունը, ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագրերը, այդ պատճառով էլ մենք գնալու էինք նաեւ Ադրբեջան», ասաց նա:

Տես ▶ էջ 3

Իշխանափոխություն, իշխանափոխություն մինչեւ վերջ

Ընդդիմության մարտի 24-ի հայտնի ժողովի արդյունքում ծնված համաձայնագիրը միայն երեկ տրամադրվեց մամուլին: Հայտարարությունը հրապարակում ենք նույնությամբ, հետագայում դրան անդրադառնալու խոստումով:

«Արդարություն» դաշինքը եւ «Ազգային միաբանություն կուսակցությունը» ստանձնում են պատասխանատվություն գլխավորել համաժողովրդական պահանջների կատարմանն ուղղված գործընթացները, այն է՝ ապօրինի վարչախմբի հեռացում, Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանադրական կարգի հաստատում եւ օրինական իշխանության ձեւավորում: Այդ նպատակով կողմերը եկել են համաձայնության՝ միասին կազմակերպել համազգային անվստահության հանրաքվե ոչ ուշ, քան մինչեւ ս. թ. ապրիլի 13-ը: Հանրաքվեի անցկացման ժամկետը կհայտարարվի ապրիլի 5-ին: Այդ օրը «Արդարություն» դաշինքը եւ «Ազգային միաբանություն կուսակցությունը» հանդես կգան համատեղ հայտարարությամբ:

Մենք վերստին հաստատում ենք մեր վճռականությունը պայքարելու այնքան ժամանակ, մինչեւ երկրում չիրականացվի իշխանափոխություն»:

Ստեփան Դեմիրճյան Արտաշես Գեղամյան

Մոսկվայից խորհրդատուներ են ժամանում

Երեկ ուշ երեկոյան **«Ազգը»** տեղեկացավ, որ այսօր Մոսկվայից Երեւան կժամանեն բարձրաստիճան մի քանի անձինք, որոնք խորհրդատվական ծառայություններ են մատուցում Հայաստանում իշխանափոխությունն առանց ցնցումների ու թեթեւ անցկացնելու համար: Նրանցից երկուսը անվանի քաղաքագետներ են եւ իրենց խորհուրդներով աջակցել են Ռուսաստանի նախագահին երկու ընտրություններին էլ: Մ. Մ.

Իշխանությունների ձեւավորումը՝ (իրենց) ընտրությունների միջոցով

Կոալիցիայի հայտարարությունը

Երեկ խորհրդարանական հերթական եռօրյայի օրակարգը ներկայացնելու համար նախատեսված պառլիսում կոալիցիան հանդես եկավ հայտարարությամբ, որում իշխանափոխություն իրականացնելու ընդդիմության հավատակամությունը որակվել է երկրի ներքաղաքական կյանքի բնականոն զարգացման համապատկերում հնչող հայտարարություններ ու կոչեր, որոնց նպատակն է առկա խնդիրները շահարկելու միջոցով ժողովրդական հուզումներ հրահրելն ու դրանց միջոցով իշխանափոխություն իրականացնելը: Ու թեեւ կոալիցիան չի ժխտում բազմաթիվ առավելապես սոցիալական բնույթի հիմնախնդիրների առկայությունը, հայտարարում է, որ երկրի սահմանադրական կարգն ու օրինականությունը խախտելու փորձերը պետք է կանխվեն իրավասու մարմինների վճռական եւ համարժեք հակազդեցությամբ: Նշված հայտարարությունը կոալիցիան հիմնավորում է առկա հիմնախնդիրների լուծմանն ուղղված կոալիցիայի հավաքական պատասխանատվության գիտակցությամբ ու կամքով, նաեւ խոր վերլուծություններից արդյունքում ձեւակված իրատեսական ծրագրերի առկայությամբ, որոնք բխում են երկրի կայուն զարգացումը երաշխավորող հնարավորությունից:

Հայտարարությունում նաեւ նշվում է, որ բազում մարտահրավերների առջեւ կանգնած մեր պետության անվտանգությունը կարող է վտանգվել երկիրը նոր ընտրական գործընթացների մեջ արհեստականորեն ներքաշելու ցանկացած փորձի դեպքում:

Ժողովրդի սոցիալական վիճակը բարելավելու, աղքատությունը հաղթահարելու, կոռուպցիայի դեմ պայքարի գործում իր հաստատակամությունն ու վճռականությունը շոշափելի դարձնելու համար կոալիցիան վճռորոշ է համարում 2004 թ. նախընտրական խոստումների կատարման առումով:

Հայաստանի Հանրապետական կուսակցությունը, «Օրինաց երկիրն» ու Հայ հեղափոխական դաշնակցությունը թեեւ նախնական պայմանավորվածությամբ չեն տարել ընդդիմության շրջանում այս հայտարարությանը միանալու ուղղությամբ, սակայն դեմ չեն հայտարարությանը ցանկացած քաղաքական ուժի միանալուն:

ՆՈՐԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

«Նյու Յորք Լայֆի» փոխհատուցումը վերականգնում է արդարության հավատը»

ՖՐԵԶՆՈ, 26 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Կալիֆոռնիայի Նահանգային խորհրդարանի անդամ Սթիվ Սամուելյանը հանդես է եկել հայտարարությամբ, որում իր գոհունակությունն է հայտնում «Նյու Յորք Լայֆ» ապահովագրական ընկերության կողմից Հայոց ցեղասպանության զոհերի ժառանգներին 20 մլն դոլարի փոխհատուցում տրամադրելու կապակցությամբ: Հայտարարության մեջ Սամուելյանը նաեւ ողջունել է բոլոր նրանց, որոնց ջանքերով դա հնարավոր է դարձել՝ հայցվորներին եւ նրանց փաստաբաններին, Ամերիկայի Հայ դատի գրասենյակին եւ Ամերիկայի Հայկական համագումարին:

Մասնավորապես, ինչպես տեղեկացնում է Սամուելյանի գրասենյակը, խորհրդարանականը բարձր է գնահատել հիմնական հայցվոր Մարտին Մարությանի աշխատանքը, որը 1999 թ. իր բարեկամ եւ դատապաշտպան Վարդգես Եղիայանի հետ հայց է ներկայացրել դատարան եղեռնին զոհ գնացած իր հորեղբոր անունից: Մարությանի հայցին հետեւել են հազարավոր այլ դիմումներ:

Առաջին համաշխարհային պատերազմից առաջ «Նյու Յորք Լայֆ» ընկերությունը հազարավոր ապահովագրական **պոլիսներ** էր վաճառել Օսմանյան կայսրությունում բնակվող հայերին: Հայոց ցեղասպանության զոհերի թվում շատ կային «Նյու Յորք Լայֆ»-ի ապահովադիրներ, սակայն ընկերությունը չէր ընդունում որեւէ պարտավորություն զոհվածների ժառանգների հանդեպ, մինչեւ Մարությանը հայց ներկայացրեց ընկերության դեմ:

«Ուրախ եմ, որ «Նյու Յորք Լայֆ» ապահովագրական ընկերությունը սկզբունքային որոշում է կայացրել 20 միլիոն ԱՄՆ դոլարի փոխհատուցում վճարելու մասին՝ պատշաճ հարգանք ցուցաբերելով իր նախկին հաճախորդների հիշատակի հանդեպ: Այս մեկուկես միլիոն անմեղ մարդկանց կյանքը, որոնք զոհվեցին օսմանյան թուրքերի կառավարության ձեռքով 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության ժամանակ, անշուշտ, ինչպես ժամանակին «Նյու Յորք Լայֆ»-ի փոխնախագահն է ասել, «անժամանակ ընդհատվեց» օսմանյան թուրքերի ձեռքով, եւ դրանով իսկ նրանք իրավունք ձեռք բերեցին ստանալ իրենց ապահովագրական գումարները: Փոխհատուցումը չի անցկացնի բնաջնջվածների ժառանգների ցավը, սակայն վերականգնում է հավատը, որ ի վերջո արդարությունը կհաղթանակի»:

Դամադյանին մրցանակ եւ 250000 դոլար

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամերիկահայ գիտնական Ռայմոն Դամադյանը, որին անցյալ տարի չտրվեց Նոբելյան մրցանակ, արժանացել է Ֆիլադելֆիայի մի ինստիտուտի ամենամյա մրցանակին եւ 250 հազար դրամական պարգեւի: Հետաքրքրականն այն է, գրում է «Իզվեստիան», որ Դամադյանը մրցանակին արժանացել է, ոչ թե իր գիտական նվաճումների, այլ գործարարության բնագավառում ներդրման համար: Այսպիսով գնահատվել է Դամադյանի աշխատանքը, այսինքն, իր հայտնագործության հիման վրա արտադրված մագնիսական սարքերը լայն գործածության առարկա դարձնելու ներդրումը եւ նման առաջին կոմերցիոն սարքավորումների ստեղծումը:

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Շատերն այլեւս չեն կասկածում, որ մինչեւ ապրիլի կեսերը Հայաստանում քաղաքական արտակարգ իրադարձություններ են տեղի ունենալու, ըստ կանխատեսումների՝ հանրահավաքներ, նստացույցեր, եւ եթե նկատի ենք առնում նաեւ իշխանությունների կոշտ արտահայտությունները, չեն բացառվում նաեւ ծերբակալությունները: Հասարակ, շարքային մահկանացուի համար գոնե այսքանը պարզ է: Իսկ կառավարության մեխանիզմը փչացել է Հայաստանում, եւ կրկին աշխատեցնելու համար պետք է փոխել իշխող ուժը: Սակայն եթե ընդդիմության վճռականությանը չգումարվի ժողովրդի վճռականությունը, ոչնչի հասնել չի լինի: Իսկ դա կլինի այն դեպքում, երբ ամենաակտիվ ու խելացի զանգվածը հստակորեն տեսնի, թե հաջորդները ովքեր են գալու, այսինքն ունենա ապագայի հստակ տեսիլք:

Վարդերի տեղ՝ բուտերբրոդներ

Առանց ապագայի տեսլականի հեղափոխություն չի լինի

ինչպես են գնահատում առկա վիճակն ու հնարավոր զարգացումները նրանք, ովքեր ներքաղաքական լարված սցենարի համահեղինակներից են:

«Արդարություն» դաշինքի ներկայացուցիչ, ԱԺՄ կուսակցության նախագահ Վազգեն Մանուկյանը Մամուլի ազգային ակումբում երեկ ներկայացրեց իշխանափոխության իր սցենարի ավելի զարգացրած տարբերակը: Առաջվա նման Վազգեն Մանուկյանը դեմ է հանուն անձի փոփոխության իշխանափոխությանը: Նա կրկին հիշեցրեց նոր նախագահի ժամանակավոր, ընդամենը 2 տարի պաշտոնավարելու անհրաժեշտությունը: Իհարկե, ԱԺՄ առաջնորդը միանգամայն իրատես է, երբ զգուշացնում է, թե անհավանական է, որ Ռոբերտ Քոչարյանի հրաժարականից հետո անմիջապես արդար ու ազնիվ ընտրություններ կլինեն միանգամից: Միանգամից ոչինչ չի լինելու, առավել եւս այս դեպքում, եւ առավել հավանականը կեղծիքների ու նոր կրկնություններն են: Սակայն ընդդիմության մյուս ներկայացուցիչներն առայժմ անտեսում են նրա առաջարկած դրույթները:

Ամենամռայլ գույներով նա բնորոշեց երկիրը. «Դա մի երկիր է, ուր կա միայն ցուցանիշների աճ, բայց տնտեսական աճ չկա. դա մի ճահիճ է, ուր կռկռում են գորտերը, եւ մամուռը ծածկել է ճահիճը»: Հավանական իշխանափոխությունից հետո նոր նախագահը պիտի կարողանա երկու տարվա ընթացքում հանրապետությունը մաքրել այդ կեղտից:

ԱԺՄ առաջնորդի համոզմամբ, «մարդկության հորինած ամենամեծ հայտնագործությունը ժողովրդի

Իսկ եթե ժողովուրդն իսկապես ոտքի կանգնի, բայց իշխանափոխություն չլինի, «խնդիրը դրանով չի ավարտվելու, եւ 5-6 ամիս հետո նույն վիճակն է լինելու»:

Ղարաբաղի հարցի հետագա ճակատագիրը եւս Վազգեն Մանուկյանը կապում է այն հանգամանքի հետ, թե ինչպիսի պետություն է դառնալու Հայաստանը: Նրա գնահատմամբ, Անդրկովկասում Հայաստանը հիմա շատ ավելի է խեղճացած, քան Ադրբեջանը: «Մենք դառնում ենք նվազող, Ադրբեջանը՝ աճող պետություն: Ադրբեջանը իրապես կարծում է, որ ժամանակն աշխատում է իր օգտին: Նա համոզված է, որ նավթի շնորհիվ իր բյուջեն լցվելու է: Ադրբեջանը հենվում է իր տարածքային ամբողջականության գաղափարի վրա, եւ պնդում է, որ միջազգային հանրությունը եւս դեմ չէ դրան: Ահա ինչու նա չի ուզում շտապել եւ զիջումների գնալու սպառնալիքի ենթարկվել»: Նման իրավիճակում Հայաստանն ուղղակիորեն պարտավոր է ուշքի գալ: Առավել եւս, երբ ոչ իշխանությունները, ոչ ընդդիմությունը ղարաբաղյան հարցի լուծման որոշակի ծրագրեր չունեն:

Հնարավոր համարո՞ւմ է ԱԺՄ առաջնորդը բռնարարքները, նույնիսկ արյունոտ բռնարարքները իշխանափոխական իրադարձությունների ժամանակ: «Այս պահին յուրաքանչյուր ընդհարում, որ արյունով կվերջանա, վատ է լինելու եւ հաղթողի, եւ պարտվողի համար, արյան գինը ծանր գին է»: Սակայն նա հեռու է այն մտքից, թե գոյությունը պահելու համար իշխանությունները կարող են դիմել նույնիսկ պատերազմի Ադրբեջանի դեմ: Դեմ է նրանց իշխանությանը, բայց ազգի դավաճաններ չի համարում:

«Ազգի» հարցին, թե ինչպես են հոգալու հնարավոր բազմահազարանոց միտինգների ժամանակ մարդկանց բուտերբրոդներ ու հյութեր բաժանելու ծախսերը, ինչի մասին արդեն հիշատակվել է մամուլում, Վազգեն Մանուկյանը կատակով պատասխանեց. «Եթե բուտերբրոդներ են բաժանելու, ես ինքս էլ դեմ չէի լինի օգտվել դրանցից, եթե վարդերի տեղ բուտերբրոդներ բաժանեն, ես նման հեղափոխության կողմնակիցն եմ»:

«Ազգային միաբանության» եւ «Արդարության» միացումից հետո ներքաղաքական իրավիճակը որակական նոր կարգավիճակում է հայտնվել: Սպասվում է, որ մինչեւ ապրիլի կեսերը ընդդիմությունը կիրականացնի վճռական գործողությունների անցնելու իր ծրագիրը:

Սակայն մեր եւ ընդդիմադիր, եւ իշխանավոր հայ քրիստոնյաները անտեսել են շատ կարեւոր մի հանգամանք. մեծ պահքը ավարտվում է ապրիլի 11-ին միայն: Այդ ընթացքում նույնիսկ բամբասանքը մեղք է համարվում: Իսկ սխալներ կամ նույնիսկ վրիպումներ թույլ տալը ժողովրդի համար ճակատագրական ժամանակաշրջանում, հաստատ դրանց հեղինակներին դրախտ չի տանելու: Կամ էլ սցենարները պիտի գործի գցվեն ապրիլի 11-ից հետո:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

Միջազգային մրցույթ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի համար

Կարեն Ճշմարիտյանն ակնկալում է 350-500 մլն դոլար ներդրում

Հայաստանի, կարելի է ասել, լավագույն ձեռնարկության՝ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի (ՊՄԿ) սեփականաշնորհման նպատակով հայտարարվել է միջազգային մրցույթ: Երեկ հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը մանրամասներ ներկայացրեց կառավարության վերոնշյալ որոշման առնչությամբ:

Նախարարը տեղեկացրեց, որ կոմբինատը մասնավորեցնելու հայտարարությունն ինքն արել է վերջերս, Լոնդոնում հանքարդյունաբերության խնդիրներին նվիրված սեմինարի ժամանակ: Այդ միջոցառմանը ներկա էին 45 կազմակերպություններ, այդ թվում աշխարհի խոշորագույն ընկերությունները: Վերջիններիս թվում հիշատակվեցին «Ռիո թին թոն», «Ֆելիփս դոջը», «Դի էյչ Փին», «Կոմտասը», «Ռուսալը» եւ ուրիշներ: Նրանց կողմից, Կարեն Ճշմարիտյանի հավաստմամբ, մեծ հետաքրքրություն էր նկատվում Զանգեզուրի ՊՄԿ-ի նկատմամբ:

Հայաստանի հանքարդյունաբերության հսկայի մասնավորեցումը, նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ մոլիբդենի սպառման ծավալների դանդաղ նվազման միտում կա աշխարհում, ձեռնարկությունն առավել արդյունավետ շահագործելու նպատակ ունի: Մասնավորապես ներդրումային պայմանագրով կոմբինատը ձեռք բերող ընկերությունը պետք է ներդնի նոր տեխնոլոգիաներ, տարեկան արդյունահանման ծավալները տարեկան պետք է կազմեն 30-40 մլն տոննա, ինչը նշանակում է արդյունահանման աճ՝ 3-5 անգամ, կառուցի որոշակի ենթակառուցվածքներ (ջրատարներ, պոչամբարներ, թունելներ): Հնարավոր է մոլիբդենի մշակման նոր գործարանի կառուցումը: Ներդրողը պարտավոր է պահպանել բնապահպանական բոլոր չափանիշները: Ներդրումային ծրագրի նախնական արժեքը տատանվում է 350-500 մլն դոլարի սահմաններում: Դրա 20-25 տոկոսը պետք է կազմի հանքի շահագործման իրավունքի եւ կոմբինատի գնման արժեքը: Ինչպես նշեց Կարեն Ճշմարիտյանը, դա նշանակում է, որ կառավարության ակնկալիքն այստեղ առնվազն 130 մլն դոլար է: Նախարարը հայտնեց, որ կառավարությունը կարեւոր նախապայման է դրել ներդրողի առջեւ, որն է՝ երկրի ներսում պղինձ մշակող ընկերությունները հավասար պայմաններում հումքի գնման դեպքում պետք է ունենան առավելություններ:

Կարեն Ճշմարիտյանը տեղեկացրեց, որ մինչեւ 1999 թ.-ը Զանգեզուրի ՊՄԿ-ն աշխատել է վնասով, իսկ հաջորդ տարիների ընթացքում՝ տարեկան 4-4,5 մլն դոլար շահույթով: Այդ շահույթի շնորհիվ փակվել են այն ժամանակվա վնասները: Ձեռնարկությունում աշխատում են 2300 մարդ՝ 83 հազար դրամ աշխատավարձով:

Ի դեպ, նախատեսվում է բանակցությունների բացառիկ իրավունք, որի համար բանակցող ընկերությունը պետք է 25-30 մլն դոլար կանխավճար վճարի: Եթե բանակցություններն անհաջող լինեն, ապա կանխավճարը պետք է վերադարձնի մյուս բանակցող ընկերությունը: Դրանք չեն կարող 6-7 ամսից ավելին տեւել:

Ի պատասխան **«Ազգի»** հարցի, Կարեն Ճշմարիտյանն անդրադարձավ Ագարակի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի մասնավորեցման գործարքի մանրամասներին: «Կոմտաս» ընկերությունը, որը ձեռք է բերել այս ձեռնարկությունը, աշխատել է նույնիսկ Խորհրդային Միության ժամանակաշրջանում: Պայմանագրում, նկատի ունենալով այս տարածքի ռազմավարական կարեւորությունը, գնորդ ընկերությունն անգամ ձեռնարկության կանգառի պարագայում պարտավորվելու է վճարել աշխատավարձերը եւ 100 հազար դոլար պետբյուջե: Առաջին տարում «Կոմտասը» պետք է իրականացնի 3,5 մլն դոլար ներդրում, իսկ հետագայում ներկայացնի նոր ներդրումային ծրագրեր:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Շահբազյանի «տերեդաշու» փողն այսուհետեւ տվող կլինի

Արամ Զավենի Սարգսյանն այսուհետեւ գումար է տալու Տիգրան Նաղդալյանի սպանության գործով ազատազրկման դատապարտված Գեղամ Շահբազյանին «տերեդաշի» տանելու համար: **«Ազգին»** հասած հավաստի տեղեկությունների համաձայն, Գեղամ Շահբազյանն իրեն այցելած որդուն հարցրել է՝ ինչո՞ւ ինձ ուտելիք չեք բերում: Որդին պատասխանել է, թե տանը հացի փող չկա: Շահբազյանն ասել է՝ գնա, Արամ Սարգսյանին ասա՝ թող փող տա:

Արամ Սարգսյանը Գեղամ Շահբազյանի որդու խնդրանքը չի մերժել, 15 հազար դրամ է տվել եւ խոստացել, որ այսուհետեւ ամեն ամիս «տերեդաշու» փողը ինքը կտա:

Կառավարության հերթական այցը Տավուշի մարզ էր

Տավուշի մարզն իր սահմանամերձ գյուղերով բազմաթիվ խնդիրներ ունի, որոնք լուծելու համար 2000 թ. մարզի զարգացման ծրագիր մշակվեց՝ մարզպետ Արմեն Ղուլարյանի կողմից եւ հաստատվեց կառավարությունում: Դեռ 1988-ի երկրաշարժի, նախորդ տարվա հեղեղումների հասցրած վնասները չվերացրած, այս տարի մարտի 5-ին եւ 6-ին տավուշցիների հողերին ավելացան ուժեղ քամիների ու հեղեղների հասցրած վնասները:

Երեկ հյուրերին մարզի մուտքի մոտ մարզպետի գլխավորությամբ դիմավորեցին աղ ու հացով եւ ուղեկցեցին Դիլիջանի մշակույթի կենտրոն, որտեղ նրանց սպասում էին տարբեր գյուղերից ժամանած բնակիչներ: Դիլիջանն արվեստի ու մշակութային բազմաթիվ կառույցներով հարուստ է, որոնք վերանորոգման կարիք ունեն: Իսկ դրանցից ամենակարեւորը Դիլիջանի գրադարան-պատկերասրահի շենքն է, որն անմխիթար վիճակում է: Նշեմ, որ այժմ Դիլիջանի պատկերասրահն ունի բազմաթիվ արժեքավոր նկարներ եւ մի քանի հազար կտոր գիրք, որոնք այժմ գտնվում են պահեստում եւ սպասում են, թե երբ վերջապես կավարտվի պատկերասրահի շինարարությունը: Քաղաքաշինության վարչության պետը նշեց, որ շենքի վերանորոգման աշխատանքներն ավարտելու համար կպահանջվի 35 մլն դրամ: Գրադարանի տարածք այցելելու ընթացքում տեղեկացանք, որ տարածքային նախարար Հովիկ Աբրահամյանը կառավարության կողմից արդեն իսկ հատկացրել է վերը նշված գումարը:

Հրանուշ Ղազարյանը (75 տարեկան, թոշակառու) ասաց, որ թոշակի հետ նպաստ էր ստանում, ու մի կերպ ապրում էին: Բայց հիմա նպաստը կտրել են, ու իր ընտանիքը հայտնվել է ծայրահեղ վիճակում: Բնակարանն առանց հատակի է, պատուհաններն՝ առանց ապակու, եւ դեռ 12 հազար դրամ էլ տան վարձի պարտք ունի, որ ոչ մի կերպ չի կարողանում վճարել:

«Մութ-մութ ապրում ենք, ոչ մեռած ենք, ոչ էլ սաղ», ասում էր Սահակ պապը: Իմ այն հարցին, թե ինչ պրոբլեմներ ունեն, նա կատակեց՝ որ ասեմ, տալ տես: 74 տարեկան Մարտուն Ամիրխանյանը դժգոհեց՝ «Ինչ ասեմ քե մասաղ, հմայում եմ, որ ասեմ, առանց աշխատանքի պարապ-սարապ գյուղի միջին ման ենք գալիս մի կտոր հաց ճարելու համար, բա եղա՞վ...»: Նիկոլայ Կոխնիկյանը (74 տարեկան) դժգոհում էր, որ ի ծնե հաշմանդամ 14 տարեկան իր տղայի համար բոլոր դեղերը ստիպված է գնել: «Հենց տեսնում են, որ անվճար դեղ պիտի տան, ասում են՝ չունենք, ես էլ ստիպված փողով եմ առնում, բա ինչ անեմ, բա դա օրենք է: Ինչո՞ւ փողով կա, անվճար չկա էդ անտեր դեղորայքը»: Մխիթար Ասլանյանը դժգոհում էր խմելու ջրի պղտոր ու կեղտոտ լինելուց. «Առավոտյան որ բացում ենք ու թողնում, 2 սմ կեղտը տակը նստում է, սելավը գալիս ու խառնվում է խմելու ջրին, էդ մաքրման կայաններն էլ չեն աշխատում, ու էդ ջուրը խմում ենք, փորացավ ստանում, արդեն քանի տարի է»: Հենրիկ Հարությունյանը Եղվարդից էր: Իր անձնական մեքենայով խնձոր էր վաճառում Դիլիջանում: Աշտարակի սառնարաններից գնում է խնձորը 150 դրամով ու վերավաճառում 200 դրամով, որով էլ կարողանում է հոգալ իր 6 անդամից բաղկացած ընտանիքի հոգսը: Իսկ պրոբլեմներ, իհարկե, նա էլ շատ ուներ: 2 ուսանող զավակներին ուսման վարձ պիտի վճարեր ու, մի կերպ էլ ծայրը ծայրին հասցնելով, նախկինում ուսուցիչ, այսօր թոշակի անցած Հենրիկը խնձոր էր վաճառում:

Դժգոհում էին նաեւ այն թաղամասի բնակիչները, որոնց շենքերը հայտնվել էին սողանքային գոտում: Կառավարությունն արդեն 2 բնակելի շենքերի բնակիչների ապահովել է բնակարաններով, այժմ մնացել է 73 ընտանիք, եւ նրանց տեղափոխվելու ու բնակարանով ապահովելու հարցն էլ օրակարգում է: Դիլիջանը ժամանակին եղել է առողջարանային քաղաք, տուրիզմի կենտրոն, սակայն այսօր նոր-նոր են սկսում աշխատանքներ տանել տուրիզմի զարգացման ուղղությամբ, վերանորոգումներ են ընթանում, կառուցվում են հյուրանոցներ, վերանորոգվում են պոլիկլինիկաները, մշակույթի օջախները, փողոցները, ջրագծերը: Մարզին հատկացվել է 70 մլն դրամ վնասների հատուցման համար, նաեւ 38 մլն դրամ՝ ջրային տնտեսություններին՝ խմելու ջրի աշխատանքներն իրականացնելու համար: 110 մլն դրամի սահմաններում տրամադրված գումարը կծախսվի հեղեղատարները մաքրելու, շենքերի տանիքների, դպրոցի վերանորոգման եւ ապակիների համար: Շուտով Դիլիջանում կբացվի նաեւ ուսուցիչների վերապատրաստման կենտրոն, որն էլ իր 3 մասնաճյուղերը կունենա մարզում: Սաթենիկ Ղազարյանը դժգոհում էր, որ «աշխատատեղ չկա, ու եթե թոշակի ենք գնացել, էլ մարդ չե՞նք: Ուրեմն թույլ տվեք խմենք, մեռնենք էլի»:

Եթե մինչեւ այժմ հանրապետության մյուս մարզերում դժգոհությունները ցաք ու ցրիվ էին, ապա Տավուշի մարզում մարզպետը նախապես բոլոր համայնքապետներից տեղեկացել էր պրոբլեմների մասին եւ ներկայացրեց կառավարության անդամներին: Իսկ լրագրողներին մարզպետ Արմեն Ղուլարյանը տեղեկացրեց, որ «արդեն «Իմպուլս» գործարանն ունի իր սեփականատերը, շուրջ կես միլիոն դոլարի ներդրում է կատարվել, արդեն 110 աշխատող կա գործարանում եւ լրիվ նոր հոսքային գծով այն շահագործման է հանձնվել: Ճանապարհաշինարարության եւ նոր թունելի շահագործումից հետո կտրուկ ավելացան դիմումատուների թիվը՝ նոր հողամասեր ձեռք բերելու համար: Զբոսաշրջությունը սկսում է զարգանալ, եւ արդեն անցյալ տարի 7000 մարդ են ընդունել Դիլիջանի առողջարաններում: Գալիս է այնպիսի ժամանակ, որ բոլոր տեղերն ամռան ամիսներին զբաղված են լինում», ասաց մարզպետը: Իսկ մարզում թիվ 1 խնդիրները բազմաթիվ են, որոնց շուրջ էլ տարվում են լուրջ ու մանրակրկիտ աշխատանքներ՝ մարզի հին համբավը վերականգնելու համար:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՏԻՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Լրագրողների սենեակ
/հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն
/հեռ. 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Տալվիտիեն չի այցելի Ղարաբաղ

Հարավային Կովկասում Եվրամիության հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեն չի այցելի Լեռնային Ղարաբաղ։ Երեկ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ համատեղ մամլո ասուլիսում ֆինն դիվանագետը նշեց, որ իր առաքելության ժամանակահատվածն ավարտվում է հունիսի վերջերին։ Եվ եթե մեկ այլ ժամկետով նրան նշանակեն հատուկ ներկայացուցիչ, ապա խոստանում է այցելել Լեռնային Ղարաբաղ։ «Հուսով ենք, ձեր մանդատը կերկարաձգվի», միջամտեց Օսկանյանը։

Տալվիտիեն ասաց, որ ինքը պատրաստվում է Հարավային Կովկասի վերաբերյալ Եվրամիության համար զեկույց պատրաստել։ «Իմ մանդատի մեջ է մտնում այցելել տարածաշրջանում բոլոր կոնֆլիկտային վայրերը, քանի որ ինչպե՞ս կարող եմ օժանդակել գործընթացին, եթե չեմ գնում այնտեղ, հանդիպում մարդկանց, տեսնում իրավիճակը», ասաց նա։ Տալվիտիեն Բաքվում հայտարարել էր, որ մինչ օրս ինքը չի եղել ԼՂ-ում, եւ դա ունի իր պատճառները։ Նա չէր մանրամասնել այդ «պատճառները» եւ հավելել էր, որ հանուն խաղաղության եթե անհրաժեշտ լինի ԼՂ այցելել, ապա ինքը կանի։ Տալվիտիեն ասել էր, որ Ղարաբաղ իր այցելությունը մնում է բաց։

Տարածաշրջան նախորդ այցի ընթացքում ԵՄ ներկայացուցիչն իր իսկ նախաձեռնությամբ հեռախոսազրույց էր ունեցել ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հետ։ Տալվիտիեն ափսոսանք էր հայտնել, որ տարածաշրջան իր այցի հագեցած գրաֆիկի պատճառով չի կարող այցելել ԼՂ։ Ֆինն դիվանագետը պատրաստակամություն էր հայտնել առաջին իսկ հնարավորության դեպքում անպայման այցելել Ստեփանակերտ եւ հանդիպել ԼՂ ղեկավարությանը։ Երեկ մամուլի ասուլիսում Տալվիտիեն ասաց, որ Եվրամիությունն իր մասով աջակցում է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի գործընթացին եւ Հայաստանի ու Ադրբեջանի ջանքերին՝ կարգավորելու ղարաբաղյան խնդիրը։

«Պաշտոնական Բաքուն պատրա՞ստ է ղարաբաղյան կարգավորման բանակցությունները շարունակելու Մինսկի խմբի շրջանակներում», «Ազգի» հարցին ֆինն դիվանագետը պատասխանեց. «Ադրբեջանը եւ Հայաստանը պատրաստ են շարունակելու Մինսկի գործընթացը։ Սա, բնականաբար, վերաբերում է սկզբունքներին։ Նրանք համամիտ էին Հայաստանի կառավարության դիրքորոշմանը, որ գործընթացը չի կարող փոխվել այլ ձեւաչափով»։ «ԵԱՀԿ Մինսկի խումբն այն բանակցող մարմինն է, որ պետք է լուծի ղարաբաղյան հարցը, օժանդակի Հայաստանին եւ Ադրբեջանին՝ նրանց երկկողմ բանակցություններում։ Ես ունեմ հանձնարարություն՝ աջակցելու ղարաբաղյան գործընթացին։ Երբ ասում եմ պիտի աջակցեմ, նշանակում է, որ պիտի արվեն բաներ, որոնք չեն արվել Մինսկի խմբի գործընթացում»։ Բաքվում «Ռեգնում» գործակալությանը տված հարցազրույցում Տալվիտիեն ասել էր. «Կարծում եմ, եվրամիության մասնակցությունը (ԼՂ կարգավորմանը) ցանկալի չէ, քանի որ այդ հարցով զբաղված է ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը»։ Տալվիտիեն նաեւ ասել էր, որ ԵՄ-ը կովկասյան տարածաշրջանում գործում է բավականաչափ երկար ժամանակ եւ մտադրություն ունի մասնակցել տարածաշրջանի գործընթացներին։

Մի քանի օր առաջ Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը Մինսկի խմբին հերթական անգամ քննադատեց, թե «12 տարիների ընթացքում դրական որեւէ բան չի արել»։ Պաշտոնական Բաքուն ձախողեց մարտի 29-ին Պրահայում նախատեսված Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հանդիպումը ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահների մասնակցությամբ։ Տալվիտիեն դժվարացավ ասել, թե ինչո՞ւ է Ադրբեջանը ցանկացել հետաձգել Պրահայի հանդիպումը։ «Իմ ընկալումն է, որ նրանք դեռեւս պատրաստ չեն այդ հանդիպմանը»։ ԵՄ ներկայացուցիչն ընդգծեց նաեւ, որ Մինսկի խումբը ղարաբաղյան լուծման ուղիների վերաբերյալ ծանր աշխատանքներ է տանում։

Ադրբեջանի նախագահը, անդրադառնալով եվրամիության եւ որոշ ազդեցիկ պետությունների՝ Թուրքիայի վրա լուրջ ճնշումներ գործադրելու փաստին, որպեսզի Անկարան բացի Հայաստանի հետ սահմանը, ասել էր. «Եթե Թուրքիան բացի Հայաստանի հետ սահմանը, ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը դառնալու է անհնար։ Եթե շահագրգիռ կողմերը ցանկություն ունեն տեսնելու ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը խաղաղ ճանապարհով, պետք է դադարեցնեն Թուրքիայի նկատմամբ ճնշումները»։ Իլհամ Ալիեւը հույս էր հայտնել, որ Թուրքիան նման ճնշումներին տեղի չի տա։

Հայաստանի արտգործնախարարը ցավ հայտնեց Ադրբեջանի նախագահի՝ հայ-թուրքական սահմանի բացման հետ կապված մեկնաբանությունների առիթով։ «Մենք կարծում ենք, որ հայ-թուրքական սահմանի բաց լինելը ոչ միայն կնպաստի տարածաշրջանային համագործակցությանը, այլեւ լուրջ դրական ազդեցություն կունենա ղարաբաղյան կարգավորման վրա», ասաց Օսկանյանը։

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Եվրամիությունը չի աջակցում, բայց չի էլ ընդդիմանում այս կամ այն ցույցին

Հարավային Կովկասում ԵՄ հատուկ ներկայացուցիչ Հեյկի Տալվիտիեն 4-օրյա այցի շրջանակներում հանդիպումներ է ունեցել Հայաստանի ինչպես իշխանությունների, այնպես էլ ընդդիմության հետ։ Հանդիպումների ընթացքում մասնավորապես մտքեր են փոխանակվել սահմանադրական բարեփոխումների, ընտրական օրենսգրքի, քվեարկության ընթացքում ընտրացուցակների, ինչպես նաեւ ուսումնասիրվել է «այն օրենքը, որ վերաբերում է ժողովների ազատությանը»։ Երեկ մամուլի ասուլիսում, պատասխանելով հարցին, թե ինչ դիրքորոշում ունի ԵՄ-ը Հայաստանում սպասվող ցույցերի, իշխանափոխության առնչությամբ, ասաց. «Թույլ տվեք անկեղծորեն ասել, որ ԵՄ-ը շահագրգռված է, որպեսզի Հայաստանն ունենա օրենք, որը թույլ է տալիս մարդկանց հավաքներ եւ նույնիսկ խաղաղ ցույցեր անցկացնել։ Դա չի նշանակում, որ ԵՄ-ն աջակցում կամ ընդդիմանում է այս կամ այն ցույցին։ Սա սկզբունքային դիրքորոշում է։ Շատ կարեւոր է, որ Հայաստանի օրենսդրությունը երաշխավորի քաղաքացիական իրավունքները։ Մենք կողմնակից ենք հօգուտ օրենքի, թե ինչպես է կիրառվում այդ օրենքը՝ այլ հարց է»։

Վաչե Մանուկյանը հետաքրքրված չէ հայաստանյան ներքաղաքական ոլորտով

Հայաստանյան մամուլում, այդ թվում նաեւ մեր թերթում, ստեպ-ստեպ տեղեկություններ են տպագրվում լոնդոնյան մեծահարուստ բարերար Վաչե Մանուկյանի՝ հայրենի ներքաղաքական կյանքում ներգրավվածության, ընդդիմության կողքին իշխանափոխության գործընթացներ հրահրելու եւ ֆինանսավորելու մասին։ Երեկ **«Ազգի»** խմբագրությունը Վաչե Մանուկյանի հայաստանյան գրասենյակից ստացավ հետեւյալ հայտարարությունը, որի նախաբանում բացատրվում է, որ այն հրապարակվում է, «որպեսզի այսուհետեւ չչարաշահվի Վաչե Մանուկյանի չեզոք եւ պարկեշտ պահվածքը եւ, ի վերջո, հասկացվի, որ նրա անունը չի հաջողվելու օգտագործել՝ կապելով այս կամ այն քաղաքական ուժերի հետ»։ Ստորեւ բուն հայտարարությունը։

«Մեկընդմիշտ բոլորին ի լուր հայտնում ենք, որ հայաստանյան ներքաղաքական գործընթացը չի եղել եւ չի լինելու Վաչե Մանուկյանի հետաքրքրության ոլորտում։ Պարոն Մանուկյանը բազմիցս առիթ է ունեցել նշելու, որ ունի երկու նպատակ։ Առաջինը՝ աջակցել Հայաստանի տնտեսական զարգացմանը՝ հիմնել ձեռնարկություններ, որպեսզի ազնիվ հայ աշխատավորը հնարավորություն ստանա սեփական քրտինքով վաստակելու ընտանիքի արժանապատիվ ապրուստի միջոցը։ Երկրորդը՝ «Վաչե եւ Թամար Մանուկյան բարեգործական միության» միջոցով նպաստել Հայաստանի հոգեւոր վերածննդին՝ իրականացնելով կրթական, մշակութային եւ սոցիալական բարեգործական ծրագրեր»։

Կրթության եւ գիտության նախարարությունը հերքում է

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության բուհերի վարչության պետ Ռուբիկ Գասպարյանը եւ Երեւանի պետական համալսարանի ուսումնական մասի վարիչ Ալեքսանդր Գրիգորյանը կտրականապես հերքեցին ԵՊՀ ռեկտոր Ռադիկ Մարտիրոսյանի պաշտոնանկության մասին լուրը։ Նշենք, որ, ըստ տարածված լուրերի, ԵՊՀ, ինչպես նաեւ Հայաստանի մի շարք այլ պետական բուհերի ռեկտորների սպասվող պաշտոնանկությունը կապված է «Ոչ առեւտրային պետական հիմնարկների մասին» վերջերս ընդունված որոշման հետ, որ նախատեսում է 65 տարին լրացածների պաշտոնաթողություն։ **«Ազգ»** օրաթերթը, վկայակոչելով իր աղբյուրը, նշում է, Երեւանի պետական բժշկական համալսարանի եւ մյուս բուհերի ռեկտորներին, որոնց 65 տարին արդեն լրացել է, հանձնարարվել է ժամանակավոր շարունակել պաշտոնավարությունը։

Եվրոպական եւ հայկական կողմերի դիրքորոշումները «Արմենտելի» հարցի վերաբերյալ տարբեր են

Հայ-եվրոպական տնտեսական եւ ներդրումային հարցերով ենթահանձնաժողովի նիստում հայկական եւ եվրոպական կողմերը տարբեր դիրքորոշումներ են ունեցել «Արմենտելի» հարցի շուրջ։ Այս մասին երեկ Արմենպրեսի մամուլի սրահում լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ հայտնեց առեւտրի եւ տնտեսական զարգացման փոխնախարար Տիգրան Դավթյանը։ Պատասխանելով մեր հարցին, նա մանրամասնեց, թե խոսքը ինչ տարբերության մասին է։ Եվրոպական կողմը ցանկացել է ամրագրել, որ «Արմենտելի» խնդրի լուծումը պետք է լինի միջազգային արբիտրաժի միջոցով։ Հայկական կողմն առարկել է, ասելով, որ դա պետք է թողնել իրավաբաններին եւ անհրաժեշտություն չկա, որպեսզի կառավարությունները պարտադրեն կողմերին որոշումներ։

Տիգրան Դավթյանը նշեց, որ եվրոպայի կողմից որոշակի բավարարվածություն կա Հայաստանում եվրոպական ընկերությունների գործունեության պայմանների բարելավման վերաբերյալ։ Փոխնախարարի համոզմամբ, եվրոպան մեր արտահանողների համար ամենագրավիչ շուկան կարող է դառնալ հատկապես Եվրամիության ընդլայնումից հետո իր 450 մլն բնակչությամբ։ Ներկայումս Հայաստանից եվրոպա է արտահանվում մեր արտահանման ծավալների 38 տոկոսը։ Բնականաբար, դա գլխավորապես ակնագործական արտադրանքն է։

Արտահանման մեծ ծավալներ ունեցող ճյուղերից է տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտը։ Անցյալ տարի այդ ծավալները կազմել են 50 մլն դոլար։ Հիմնական մասը (մոտ 80 տոկոսը) համակարգչային ծրագրերն են, այնուհետեւ միկրոսխեմաները, որով զբաղվում են «Լեդա սիստեմս» եւ «Վիրաժ լոջիկ» ընկերությունները։ Եվ վերջապես, արդեն սկսվել են հավաքվել համակարգիչներ, որն իրականացնում է CIT ընկերությունը։

Հայաստանում 2003 թ.-ին կատարված ներդրումները, ըստ Տիգրան Դավթյանի հայտնած նախնական տվյալների, կազմում են 230 մլն դոլար։ Դրա մեջ ընդգրկված է նաեւ «Գույք պարտքի դիմաց» համաձայնագրով Ռուսաստանին անցնող 4 ձեռնարկություններից 3-ի համար հաշվարկվող մոտ 40 մլն դոլարը։ Իսկ սկսած 1993-1994 թթ.-ից կատարված ներդրումների ընդհանուր ծավալը անցել է արդեն 1 մլրդ դոլարից։

Փոխնախարարը հայտնեց, որ մեր երկրում համախառն ներքին արդյունքի մեկ շնչին ընկնող ցուցանիշը հասել է 900 դոլարի։ 2002 թ.-ին այդ ցուցանիշը եղել է 740 դոլար, եւ Հայաստանը զարգացման ցածր մակարդակի երկրների շարքում էր դասվում։ Անցյալ տարվա ցուցանիշի շնորհիվ մեր երկիրն անցել է զարգացման միջին ցածրության մակարդակում գտնվող երկրների շարքը։ Տիգրան Դավթյանը հավանական է համարում, որ 2015 թ.-ին կհամապատասխանենք եվրոպական նվազագույն չափանիշներին։

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

«ԱՄՆ-ի համար Հայաստանը չափազանց կարեւոր երկիր է այս տարածաշրջանում»

Սկիզբը էջ 1

Արմիթեյջի վերոնշյալ մեկնաբանությունները պարզաբանումների կարիք ունեն։ Ի՞նչ է նշանակում «Հայաստանի հետ քննարկումները որոշ չափով բաց ենք թողել, դրա համար եկել ենք բացը լրացնելու»։ Հստակ չասվեց, թե խոսքը հատկապես ինչի մասին է՝ 2003 թ. նախագահակա՞ն, խորհրդարանակա՞ն ընտրություններին, թե՞ ընդհանուր հայ-ամերիկյան հարաբերություններին էին վերաբերում։ Հիշեցնենք, որ Վաշինգտոնն, ըստ էության, չշնորհավորեց Ռոբերտ Քոչարյանի երկրորդ ընտրությունը նախագահի պաշտոնում, քննադատության ենթարկեց խորհրդարանական ընտրությունները։ Մեկնաբանությունների կարիք ունի նաեւ այն իրողությունը, որ Արմիթեյջն այցելած երկրներում չհանդիպեց միայն Հայաստանի ընդդիմությանը։ Անշուշտ, ամերիկացի դիվանագետը պիտի տեղեկացված լիներ Հայաստանի ներքաղաքական կյանքում նկատվող լարվածությանը։ Հարց է ծագում՝ Հայաստանի ընդդիմությանը չհանդիպելու իր կեցվածքով Արմիթեյջը փորձում է թուլացնե՞լ լարվածությունը, չոգեւորե՞լ ընդդիմությանը։

Անդրադառնալով Իլհամ Ալիեւի հայտարարությանը, որ եթե Թուրքիան բացի Հայաստանի հետ սահմանը, ապա ղարաբաղյան խնդրի կարգավորումը դառնալու է անհնար, Արմիթեյջը ասաց, որ Ալիեւն ինքը կարող է դա մեկնաբանել։ «Բայց ինձ թվում է, որ հայ-թուրքական սահմանի բացումը երկու՝ հայ եւ թուրք ժողովուրդների համար էլ օգտակար կլինի։ Մենք մեր թուրք գործընկերների հետ այդ հարցը ժամանակին քննարկել ենք, բայց գիտեք, որ այսօր Թուրքիան զբաղված է Կիպրոսի հարցով, Հյուսիսային Իրաքի խնդրով։ Բայց հուսով եմ, որ այդ խնդիրները լուծելուց հետո նրանք կանդրադառնան Հայաստանի հետ սահմանները բացելու խնդրին», ասաց Արմիթեյջը։

Ամերիկացի դիվանագետը քաջատեղյակ է ղարաբաղյան կարգավորման մանրամասներին, ներկա է եղել Քի Վեսթում 2001 թ. Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահի միջեւ քննարկումներին։ Արմիթեյջն ասաց, որ Հեյդար Ալիեւը բանակցային գործընթացում հասել էր զգալի առաջընթացի, բայց դժվարություններ ունեցավ իր երկրում ներկայացնելու ղարաբաղյան հարցով պայմանավորվածությունները։ «Ես կասեի, որ Քի Վեսթում պայմանավորվածություններ որպես այդպիսին չկային, միայն արձանագրվել էր առաջընթաց», ասաց նա։ Հարցին, թե ինչու ԱՄՆ-ը չի պաշտպանում Քիվեսթյան պայմանավորվածությունները եւ չի պահանջում Ադրբեջանի ղեկավարին վերադառնալ այդ սկզբունքներին, Արմիթեյջը պատասխանեց, որ ղարաբաղյան խնդրի լուծումը չի կարելի պարտադրել դրսից։ «Հուսով ենք, որ կողմերը նորից կնստեն բանակցային սեղանի շուրջ», ասաց նա։ Ամերիկացի դիվանագետը որեւէ կերպ չհանդիմանեց Ադրբեջանի իշխանություններին, որոնք փաստորեն ձախողեցին մարտի 29-ի Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների ծրագրված հանդիպումը։ «Այն, ինչ տեղի չի ունենա Պրահայում, արդեն անցյալ է, անհրաժեշտ է առաջ նայել», ասաց Արմիթեյջը։

ԱՄՆ-ը 2004 թ. ռազմական ոլորտում Ադրբեջանին տրամադրել է 4 անգամ ավելի օգնություն, քան Հայաստանին։ Արմիթեյջն ասաց, որ ռազմական օժանդակության հավասարակշռության հարցը կքննարկվի ապագայում, նաեւ ավելացրեց, որ Ադրբեջանն ռազմական նման օգնության կարիք ավելի ունի, քանի որ Բաքուն ներկայություն ունի Աֆղանստանում եւ Իրաքում։

Այցի նախօրեին ԱՄՆ պետքարտուղարությունը տարածել էր հաղորդագրություն, ըստ որի Ուկրաինա, Հայաստան եւ Ադրբեջան այցի ընթացքում Արմիթեյջը պաշտոնական բանակցություններից բացի կհանդիպի «այլ քաղաքական առաջնորդների եւ խմբերի հետ՝ ժողովրդավարության եւ քաղաքացիական հասարակության առաջ շարժվելու նպատակով»։

Ենթադրվում է, որ այսօր Բաքվում Արմիթեյջը պաշտոնական բանակցություններից զատ կհանդիպի Ադրբեջանի ընդդիմադիր գործիչների, մասնավորապես Իսա Գամբարի («Մուսավաթ» կուսակցություն) եւ Ալի Քերիմլիի (Ազգային ճակատ) հետ։ Բաքվի ԶԼՄ-ները նշում են, որ այս եղանակով Արմիթեյջը փորձում է սիրաշահել ընդդիմությանը։ Հայտնի է, որ ԱՄՆ պետքարտուղարի տեղակալը ընտանեկան բարեկամական հարաբերություններ ուներ հանգուցյալ Հեյդար Ալիեւի հետ, այժմ այդ բարեկամությունը շարունակում է որդու՝ Իլհամի հետ։ Զրույցներից մեկի ընթացքում Արմիթեյջը Հեյդար Ալիեւին ասել է, որ վերջինս շատ նման է իր հորը, այդ պատճառով առանձնակի հարգանքով եւ ակնածանքով է վերաբերվում նրան։ Ի դեպ, Ադրբեջանի ընդդիմությունը հենց Արմիթեյջին է մեղադրում Ադրբեջանում ժողովրդավարության նահանջի մեջ։ «Զերկալո» թերթը գրում է, որ Ալիեւների ընտանիքի անձնական բարեկամը լինելուց զատ Արմիթեյջն առաջինն էր, որ ԱՄՆ կառավարության անունից զանգահարեց եւ շնորհավորեց Իլհամ Ալիեւի նախագահի պաշտոնում ընտրվելը։

Նրա անունը ցանկերին ծանոթ է Հայաստանում «Լինսի» հիմնադրամի ծրագրերի շնորհիվ: Աշխարհի տարբեր կողմերում մարդիկ Հարութ Սասունյանին գիտեն «Կալիֆոռնիա կուրիեր» թերթի մեկնաբանություններով: Նա հայտնի է նաեւ ԱՄՆ-ում ստեղծված Միացյալ հայկական հիմնադրամի գործունեության շնորհիվ, որը Սպիտակի երկրաշարժին հաջորդած 15

- **Դուք զբաղվում եք այնքան տարաբնույթ գործերով: Ասենք՝ Ձեր ստացած կրթությունն էլ տարաբնույթ է. Նյու Յորքի հեղինակավոր Կոլումբիա համալսարանի միջազգային քաղաքականության գծով գիտական աստիճան, ապա՝ գործարարության գծով աստիճան: Սա ինչո՞վ կարելի է բացատրել:**
- Կարծում եմ, հարցին պետք է ա-

կացվող օգնությունը կարելի է շատ ավելի արդյունավետ դարձնել, եթե բարեգործական կազմակերպությունները կարողանային միավորվել եւ համակարգել իրենց ջանքերը: Դիմեցի հայկական յոթ խոշոր բարեգործական կազմակերպություններին, Քըրք Քըրքորյանին: Գաղափարն ամենքին դուր եկավ: Շուտով հիմնվեց Միացյալ հայկական հիմնադրամ: Գրասե-

թյամբ համաձայնեցի: Մինչ այդ քանիցս եղել էի Հայաստանում, լավ ծանոթ էի իրավիճակին:
- **Ի՞նչ դեր եք բռնելու ամերիկահայերն առաջիկա նախագահական ընտրություններում: Որքան հայտնի է, Հայկական ազգային հանձնախումբը տարածել է թեկնածուների հարցաթերթիկներ: Դրանց բովանդակությունը հիմք է տալիս ասելու, որ նախա-**

Հարութ Սասունյան. «Մեր ժողովուրդը չպետք է անհարմար զգա ցեղասպանության ճանաչման հարցադրումից»

տարիներին 127 բեռնատար չվերթերով Հայաստան է բերել 377 մլն դոլարի օգնություն (1000 բեռնարկղ): Հայաստանում քչերը գիտեն, որ «Կալիֆոռնիա կուրիերի» հրատարակիչը, մեկնաբանությունների հեղինակը, բարեգործը, Միացյալ հայկական հիմնադրամի ղեկավարը եւ «Լինսի» հիմնադրամի փոխնախագահը միեւնույն անձն է: Քչերն են նրան ճանաչում որպես Հայկական հարցի եռանդուն պաշտպանի: Թերեւս քչերն են ծանոթ նրա անգլերեն հրատարակած «Հայոց ցեղասպանություն. փաստեր եւ հայտարարություններ» ժողովածուին: Հուսով ենք, ստորեւ (կրճատումներով) ներկայացվող հարցազրույցը թույլ կտա մասամբ լրացնել այդ բացը:

- **Շատերին է հետաքրքրում, թե շարունակվելո՞ւ է «Լինսի» հիմնադրամի գործունեությունը: Քըրք Քըրքորյանն ունի՞ Հայաստանի հետ կապված նոր ծրագրեր:**
- Այո, 170 մլն դոլարանոց «Լինսի» ծրագիրն ավարտված է: Ըստ որում՝ բավական հաջող: Որքան հայտնի է, Հայաստանում նախագծերի շարունակման վերաբերյալ որոշում դեռ չի ընդունվել: Կարող եմ ասել միայն, որ Քըրքորյանը տեղյակ է բոլոր գործերին, արդյունքներին: Պարզապես նա շատ է շահագրգռված Հայաստանի առաջընթացով:

վելի լայն նայենք: Հայերս եզակի պատմություն ունենք: Այն լի է բախումներով, դեգերումներով: Ես զեյթունցիների զավակ եմ, ծնվել եմ Հալեպում, տեղափոխվել Բեյրութ, 1969-ին ԱՄՆ: Ապա Եվրոպայում ժնեւում 4 տարի աշխատել եմ որպես «Պրոկտր ընդ Գեմբլ» ընկերության շուկայագիտության գծով տնօրեն: Ընտանիքում դաստիարակվելով ազգային ոգով, իմ ամբողջ կյանքում երբեք չեմ հրաժարվել իմ ավանդը ներդնել հարկ եղած տեղում, ելնելով ազգային շահերից: Սպիտակի երկրաշարժից հետո մի օր մտածեցի, որ Հայաստանին հաս-

նյակ բացեցինք: Ես զտա տնօրեն, քարտուղար: Վերադարձա իմ լրագրային գործերին: Բայց միավորված կազմակերպությունների ղեկավարները մի քանի ամիս անց առաջարկեցին ինձ անձամբ գլխավորել գործը: Այդպիսով համաձայնեցի դառնալ հիմնադրամի տնօրեն, ապա նախագահ:
- **1978-1988 թթ. Դուք ՄԱԿ-ում ոչ կառավարական կազմակերպությունների ներկայացուցիչն էիք: Դատելով ամերիկյան մամուլի հրապարակումներից, Դուք ՄԱԿ-ի ամբիոնից, Մարդու իրավունքների հանձնաժողովում դատապարտել եք Սումգայիթի ջարդերը...**
- Հասկանալի է, որ իմ ելույթի ժամանակ խորհրդային պատվիրակությունը ցուցադրաբար լքեց դահլիճը: Կարող եմ նաեւ հպարտությամբ արձանագրել, որ զգալի չափով իմ, մեր մյուս հայրենասերների ջանքերի շնորհիվ ՄԱԿ-ը 1985 թ. ճանաչեց Հայոց ցեղասպանությունը:
- **Իսկ ինչպե՞ս դարձաք «Լինսի» հիմնադրամի փոխնախագահ:**
- Երբ «Լինսին» որոշեց Հայաստանում նախագծեր իրականացնել, հարկավոր էր մեկը, որը հիմնադրամի կողմից կվերահսկեր աշխատանքների ընթացքը: Քըրք Քըրքորյանը դիմեց ինձ, եւ ես ուրախու-

պատվությունը կտրվի այն թեկնածուին, որը կխոստանա ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, բարեկամական զգացումներ կտածի Հայաստանի եւ Արցախի նկատմամբ: Բուշը, օրինակ, խոստացել էր ճանաչել ցեղասպանությունը: Ավա՜ղ... Նրա մրցակից Գորն ավելի ազնիվ էր. նա չխոստացավ...
- Կարելի է նաեւ ասել, Գորն այնքան հայասեր էր, որ նույնիսկ չխոստացավ: Ընդհանուր առմամբ թեման բուռն վեճեր է առաջացնում ամերիկահայ համայնքում: Ազգային քաղաքականությամբ զբաղվողները եւ անձամբ ես գտնում ենք, որ մեր ժողովուրդը չպետք է անհարմար զգա նրանից, որ կենտրոնանում է ցեղասպանության ճանաչման հարցի վրա եւ դա նախապայման համարում այս կամ այն թեկնածուին պաշտպանելու համար: Նույն ձեւով երկրի բոլոր միավորումներն ու արհմիությունները ունեն իրենց լոբբիստական շահերը: Որպես ժողովրդավար կառավարիչ, նախագահը պարտավոր է մտածել ամբողջ պետության մասին, ինչպես նաեւ իր քաղաքականության մեջ հաշվի առնել հասարակության տարբեր խավերի ակնկալիքներն ու իղձերը:

Զրուցեց
ՆԱԻՐԱ ՄԱՌՈՒՔՅԱՆԸ,
Լոս Անջելես-Երեւան

Վերջապես Հայաստանը բողոքում է Մեծ Բրիտանիայի դեսպանի կողմից Ցեղասպանության ժխտման դեմ

Հայաստանի արտգործնախարարությունն անցած շաբաթ միացավ հարյուրավոր հայ եւ ոչ հայ անհատների եւ կազմակերպությունների աշխարհի բոլոր ծագերից, բողոքելու Բրիտանիայի դեսպանի կողմից Հայոց ցեղասպանության ժխտման դեմ: Հայաստանի Հանրային (պետական) հեռուստատեսությունը, որ հեռարձակվում է հայ համայնքների համար աշխարհով մեկ, մոտ 5 րոպե եթերաժամանակ հատկացրեց բրիտանական դեսպանի հետ կապված թնջուկին:

Ի պատասխան էլեկտրոնային նամակների հեղեղի եւ մամուլի արձագանքի, ինչպես նաեւ հրապարակային դատապարտման, որ արեց խորհրդարանական ՀՅԴ խմբակցության ղեկավար Լեւոն Մկրտչյանը, Հայաստանի արտգործնախարարությունը վերջապես հանդես եկավ պաշտոնական բողոքով բրիտանական դեսպանի դեմ՝ հունվարի 20-ի ելույթում ժխտելու համար, որ 1915 թ. հայերի դեմ ցեղասպանություն է իրականացվել: Ֆրանսպրես գործակալությունը մեջբերեց արտգործնախարարության խոսնակ Համլետ Գասպարյանի հետեւյալ խիստ մեղմ հայտարարությունը. «Մենք ափսոսանք ենք հայտնում նման դիրքորոշման առթիվ», որ ուղղել է դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթը: «Յուրաքանչյուր կառավարություն ունի իր դիրքորոշումը ելնելով տվյալ պահին իր ռազմավարական շահերից: Սակայն Հայաստանի հողի վրա այդ երկրի դեսպանները պետք է նման զգայուն հարցին մոտենան ամենայն զգուշությամբ եւ նրբանկատությամբ»:

Բացի էլեկտրոնային նամակներից, որ ուղարկել են անհատներ, 17 երկրների (Հայաստան, Ավստրալիա, Բելգիա, Կիպրոս, Էստոնիա, Ֆրանսիա, Գերմանիա, Հունաստան, Լատվիա, Լիտվա, Նորվեգիա, Ռումինիա, Ռուսաստան, Սերբիա, Շվեդիա, Շվեյցարիա եւ Միացյալ Թագավորություն) հայկական, ինչպես նաեւ ոչ հայկական կազմակերպություններ հանդես են եկել հայտարարություններով, որոնցում ակնկալում են, որ բրիտանացի դեսպանը հրապարակավ ներողություն կխնդրի, եւ հորդորում են, որ նա հեռանա կամ վտարվի Հայաստանից: Բողոքի նամակներ են ուղարկվել ոչ միայն դեսպան Էբբոթ-Ուոթին, այլեւ Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարարությանը, վարչապետ Թոնի Բլերին եւ Հայաստանի արտգործնախարարությանը:

Էլեկտրոնային նամակների արշավն արդեն ունեցել է ցանկալի ազդեցություն դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթի վրա: Անցյալ շաբաթ, երբ մի հայաստանյան հեռուստալրագրող մոտեցավ նրան, նա հրաժարվեց Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ որեւէ հետագա մեկնաբանությունից: Հետեւաբար, Երեւանում այլ դեսպանները, տեղեկանալով այս հարցի առնչությամբ հայ ժողովրդի եւ կառավարության արձագանքին, Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ իրենց ապագա հայտարարություններում ավելի զգույշ կլինեն:

Քանի որ ապրիլի 24-ը մոտենում է, պետք է բողոքի ցույցեր կազմակերպվեն Երեւանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան, Լոնդոնում բրիտանական արտգործնախարարության, ինչպես նաեւ աշխարհով մեկ բրիտանական դեսպանատների եւ հյուպատոսարանների դիմաց:

Իսկ մինչ այդ յուրաքանչյուրը պետք է շարունակի էլեկտրոնային նամակներ հղել բրիտանական դեսպանին Thorda.Abbot-Watt@co.gov.uk, պահանջելով նրանից հրապարակավ ներողություն խնդրել Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ իր վիրավորական արտահայտությունների համար: Պետք է էլեկտրոնային նամակներ ուղարկվեն նաեւ Միացյալ Թագավորության փոխքարտուղար եւ դիվանագիտական ծառայության ղեկավար Մայքլ Ջեյին Michael.jay@fco.gov.uk, եւ վարչապետ Թոնի Բլերին հետեւյալ վեբ-սայթի միջոցով http://www.number-10.gov.uk/output/page821.asp (սեղմել «select a subject», ընտրել «international affairs», ապա սեղմել «go»-ն), պահանջելով նրանցից պաշտոնից ազատել դեսպանին, քանի որ նա այլեւս չի կարող արդյունավետ իրականացնել իր դիվանագիտական պարտականությունները Հայաստանում: Խնդրում եմ ձեր էլեկտրոնային նամակների եւ դրանց պատասխանների պատճենները ուղարկել Հայաստանի արտգործնախարարություն info@armeniaforeignministry.com, եւ ինձ sassoun@pacbell.net:

Այս թեմայով հոդվածներին եւ նամակագրությանը կարող եք ծանոթանալ հետեւյալ վեբ-սայթում http://campaign.nt.am: Սայթը վերջին անգամ թարմացվել է ցասումնալից հայտարարությամբ, որով հանդես է եկել Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը: Նա Մեծ Բրիտանիայի դեսպանի վարքը բնութագրում է որպես դիվանագետին անհարիր եւ կոչ է անում անմիջապես նրան վտարել Հայաստանից:

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ,
«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Բոյկոտեք Էբբոթ-Ուոթի մասնակցությամբ միջոցառումները

Եվ մի ողջագուրվեք Կոհենի հետ

Երեւանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Թորդա Էբբոթ-Ուոթը Հայոց ցեղասպանությունը գիտակցաբար եւ հետեւողականորեն հերքելու իր անպարկեշտ կեցվածքով խռովք առաջացրեց Հայաստանում եւ սփյուռքում: Դեսպանը չնայած բազում բողոքի նամակներին, շարունակում է հրապարակավ կասկածի տակ դնել Հայոց ցեղասպանության իրողությունը, ինչից կարելի է ենթադրել, որ նա կատարում է իր երկրի կառավարության առաջադրանքը:

Նախ, հունվարի կեսերին Էբբոթ-Ուոթը «Ռեգնում» գործակալությանը տված հարցազրույցում անդրադառնալով Հայոց ցեղասպանության հարցին, ասել էր, որ արտահայտում է բրիտանական կառավարության տեսակետը. «... չեմ կարծում, որ այդ փաստի ճանաչումը որպես ցեղասպանություն շատ օգտակար կլինի»: Ապա հունվարի 20-ին տված մամլո ասուլիսում կրկնեց հարցազրույցում արտահայտած տեսակետը, եւ վերջապես պատասխանելով «Կալիֆոռնիա կուրիերի» հրատարակիչ Հարութ Սասունյանին, դեսպանն ակնարկել է, որ 1948 թ. «Ցեղասպանության մասին» կոնվենցիան հետադարձ ուժ չունի, այսինքն՝ 1,5 միլիոն հայերի ծրագրված ջարդը ցեղասպանություն չէ:

Մարտի 19-ին Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի բիզնես կենտրոնում կանանց հիմնահարցերին նվիրված ֆորումում Էբբոթ-Ուոթն ասել է, որ իր ասածը բազմիցս շահարկվել է մամուլում, այդ պատճառով այլեւս որեւէ մեկնաբանություն չի ուզում տալ: Իր այս հայտարարությամբ դեսպանը կրկին հասկացրել է, որ չի զղջում իր ասածների համար:

Հայաստանի իշխանությունները, թվում է, ի զորու չեն միջազգային դիվանագիտական պրակտիկայում ընդունված համապատասխան քայլեր ձեռնարկելու այս հանդուգն տիկնոջ նկատմամբ, մյուս կողմից, սակայն, Էբբոթ-Ուոթի հանդեպ տեղին կլիներ այլ միջոցառումներ ձեռնարկել: Օրինակ, բոյկոտել նրա մասնակցությամբ միջոցառումները, ինչն, ի դեպ, չարեցին կանանց հիմնահարցերին նվիրված ֆորումին մասնակից մի շարք ոչ կառավարական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, անգամ ՀՀ ԱԳՆ Թուրքիայի բաժնի աշխատակիցը:

Եթե ֆորումին մասնակցող ՀՀ ԱԳՆ Թուրքիայի բաժնի ներկայացուցիչը, ԱԺ պատգամավոր Հրանուշ Հակոբյանը, «Արժանապատվություն» կուսակցության նախագահ Լյուդմիլա Հարությունյանը եւ ֆորումին մասնակցության հրավեր ստացած մյուս 11 կանայք, ովքեր ներկայացնում էին զանազան հասարակական կազմակերպություններ, բոյկոտեին ֆորումի աշխատանքները կամ նախապայման դնեին, որ իրենք կմասնակցեն սեմինարին, եթե Հայոց ցեղասպանությունն ուրացող եւ հրապարակավ հերքող Էբբոթ-Ուոթը ներկա չգտնվի, ապա դա ազդանշան կլիներ Մեծ Բրիտանիայի կառավարությանը, որ Էբբոթ-Ուոթի ներկայությունը Հայաստանում ցանկալի չէ:

Սակայն, հայ երեւելի կանայք ոչ միայն դա չարեցին, այլեւ ունկնդիրը դարձան բրիտանացի դեսպանի՝ Հայոց ցեղասպանության մասին հերթական վիրավորական արտահայտությունների: Էբբոթ-Ուոթին քաղաքակիրթ եղանակով հասկացնելը, որ նա անցանկալի անձ է մի երկրում, որի բնակչության կեսից ավելին Հայոց ցեղասպանության զոհերի ժառանգն է, վերաբերում է նաեւ հայ դիվանագետներին:

Երկու տարի առաջ Հայաստանում Հայոց ցեղասպանությունը կասկածի տակ դրեց մեր երկրում Իսրայելի դեսպանը՝ տկն Ռիվկա Կոհենը: Այդ իրողությունն այսօր կարծես թե մոռացվել է, այլապես ինչպես մեկնաբանել փաստը, որ ՀՀ ԱԳՆ բարձրաստիճան դիվանագետները Կոհենին հանդիպելիս ողջագուրվում եւ համբուրվում են:

Եթե Իսրայելում հավատարմագրված որեւէ դիվանագետ, ասենք օրինակ, Թորդա Էբբոթ-Ուոթը կասկածի տակ դներ հրեաների ողջակիզումը, ապա Իսրայելի պետությունը եւ հասարակությունը մեկ օր անգամ չէին հանդուրժի նման դիվանագետի ներկայությունը երկրի տարածքում:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Երկիրն առեղծվածների առջեւ

Միխայիլ Ֆրադկովին Ռուսաստանի վարչապետ նշանակելն ապշեցրեց բոլորին թերեւս նախագահ Պուտինից բացի: Զգացվում է, որ վստահ լինելով իր վերագահակալության խնդրում, վերջինս ընդունում է միանձնյա որոշումներ: Ներկա ընտրությունը շառաչուն ապտակ էր առաջին հերթին ռուսաստանցի «ամենագիտակ ու ամենաիրազեկ» քաղաքագետներին: Նրանց «խնամքով» փաստարկված բոլոր ինքնագոհ կանխատեսումները ջուրը թափվեցին: Պարտվողի նույնչափ անփառունակ դերում հայտնվեցին նաեւ տեղի ԶԼՄ-ները, որոնց հավակնոտ մեկնաբանությունները երեւելի «հավակնորդների» շուրջ ի վերջո վերածվեցին սոսկ անպտուղ խոսակցությունների: Բայց ի պատիվ վերջինների, նրանք շատ արագ ուշքի եկան ու պեղելով կառավարության նորընծա ղեկավարի կենսագրության ոչ այնքան վառ էջերը, սկսեցին տենդագին փնտրել... կոմպրոմատներ: Ահա թերթերից մեկի դիտողությունը. «Այդ նախկինում էին բարձրագույն պաշտոնների համար առաջադրվածների մեջ փնտրում արժանիքներ: Իսկ այժմ առաջին հերթին որոնում են թերություններ, իսկ ավելի լավ է հանցագործություններ: Հասարակությանն արդեն վարժեցրել են դրան: Ո՞նց թե, կառավարության անդամ է, բայց անմասն է որեւէ քրեական գործի: Անթույլատրելի է: Այդպես չի լինում»: Ռուսաստանի ներկա քաղաքական մտայնության, տրամադրվածության մասին ավելի լավ չես ասի: Բացարձակ քրեական մոտիվ չգտնելով, մամուլն, այդուհանդերձ, առաջին «լուրջ» հետեւությունն արեց՝ Ֆրադկովն ինքնատիպ լուծարող է (լիկվիդատոր), աշխատել է երեք գերատեսչությունների ղեկավար եւ երեքն էլ լուծարվել են: Կարեւոր չէ ի՞ր մեղքով, թե՞ ուրիշների:

Առայժմ, իրոք, անիմաստ է խոսել Ֆրադկովի տնտեսական թե քաղաքական կողմնորոշիչների մասին: Բրյուսելյան պատվավոր աքսորից երկրի բարձրագույն քաղաքական վերնախավում հայտնված մարդուն իշխանական միջանցքներում անգամ ինչպես հարկն է չեն ճանաչում: Բայց Ֆրադկովի կենսագրության մեջ կա մի նուրբ հանգամանք, որը թեեւ մեծ զգուշությամբ, բայց շահագրգռորեն, մեծ հարցականներով քննության է առնվում: Խոսքը վերաբերում է նրա ազգային պատկանելությանը: Ինչո՞ւ Ռուսաստանի երկրորդ բարձրագույն պաշտոնյան էթնիկ հրեա է: Այս հարցադրումն ավելի շատ երեւում է ազգայնական ու կոմունիստական մամուլում: Սակայն նույնիսկ նացիոնալիստական «Զավտրա» թերթը, որը մինչեւ Բերեզովսկու փողերի համն առնելը հետեւողականորեն հայտարարում էր, թե հրեաները Ռուսաստանում զավթել են իշխանությունը, խուսափում է ծայրահեղական արտահայտություններից: Սկսված են «հակաջհուդական» պայքարի այնպիսի կարկառուն մարտիկներ, ինչպիսիք են գեներալ Մակաշովը եւ բասկա Կոնդրատենկոն:

Եվ, այդուհանդերձ, ինչո՞ւ հրեա: Թերեւս այս կապակցությամբ առավել բացահայտ է արտահայտվել իսրայելցի քաղաքագետ, Կնեսետի պատգամավոր Ռոման Բրոֆմանը. «Իր որոշմամբ Պուտինն ուզում է փակել նրանց բերանը, ովքեր նրան մեղադրում են անտիսեմիտիզմի եւ հրեա օլիգարխների հետապնդումների մեջ»: Արեւմուտքը նույն նկատառումներով Պուտինի այս քայլը համարում է հանճարեղ: «Ֆրադկովը հրեա է եւ նա երբեք դա չի թաքցրել: Սա պետք է հանգստացնի բոլոր նրանց, ովքեր Դումայի ընտրություններից հետո երկյուղում էին, թե Կրեմլը շուռ կգա դեպի նացիոնալիզմ», գրել է իսպանական թերթերից մեկը:

Ինչքանով է հրեա Ֆրադկովը, բացահայտում է Ռուսաստանի գլխավոր ռաբբի Բերլ Լազարը, որն ավելի վաղ հանդիպել է նրան: Ըստ գա վարչապետը, հայտարարել է նա, դրական է վերաբերվում եբրայական կրոնին եւ աջակցում է Ռուսաստանի հրեական համայնքի զարգացմանը:

Պուտինն, անշուշտ, հասկանում է, որ չնայած հրեա օլիգարխների դեմ իր հակամարտությունում ունեցած որոշ հաջողություններին (Բերեզովսկի, Գուսինսկի, Խոդորկովսկի), արմատական հաջողության մասին խոսելը դեռ վաղ է, իսկ գուցեեւ անիմաստ: Այդ դեպքում ինչու չփոխել տակտիկան եւ այդ ֆինանսատնտեսական-քաղաքական խսկապես հզոր ուժի, համաշխարհային սիոնիզմի հետ հարաբերությունները, մեղմ ասած, կարգավորել հենց հրեայի միջոցով: Գուցե Ֆրադկովը ժամանակին «պատահաբար» չի ուղարկվել Բրյուսել որպես Եվրամիությունում ՌԴ ներկայացուցիչ: Ինչո՞ւ բացառել այն լրագրային վարկածը, թե իր այդ պաշտոնում նա հնարավորություն է ունեցել ծանոթանալու «համաշխարհային կառավարությանը», որում հրեաները գերիշխող դիրք ունեն: Հիմա շատերը գրում են, թե Ֆրադկովը կլինի զուտ տեխնիկական վարչապետ, որի ամեն մի վերափոխիչ գործողություն կկրի Պուտինի կնիքը խսկական ու փոխաբերական իմաստով:

Բայց ո՞վ գիտի: Ժամանակին Պուտինին էլ չէին ճանաչում...

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ,
Մոսկվա

Ուկրաինայում անհետացել են հարյուրավոր հրթիռներ

Ուկրաինայում երեկ զենքի հետ կապված սկանդալ է ծագել: Երկրի պաշտպանության նախարարությունը փնտրում է սպառազինությունից հանված հարյուրավոր հրթիռներ: Այդ մասին հայտարարել է պաշտպանության նախարար Եվգենի Մարչուկը: Նրա խոսքերով, հրթիռներն ապամոնտաժվել են ԽՍՀՄ փլուզումից հետո, բայց որեւէ գրառում չի արվել, թե ոչնչացվա՞ծ են արդյոք դրանք: Չկան նաեւ ապացույցներ այդ հրթիռների թանկարժեք մետաղների օգտահանման վերաբերյալ: «Ասում են, թե դրանք օգտահանվել են: Նման հրթիռներից յուրաքանչյուրում կան ոսկի, արծաթ, պլատինի խմբի մետաղներ: Որտե՞ղ են օգտահանման արդյունքները», ասել է Մարչուկն ուկրաինական «Դեն» թերթին տված հարցազրույցում:

Ուկրաինական բանակի գույքագրման մեխանիզմի անկատարությունը թույլ չի տվել արտացոլել դրա իրական նյութական բազան: Նախարարի խոսքերով, մինչեւ 2003 թ. ամառը պաշտպանության նախարարությունում չի կատարվել միասնական հաշվապահական հաշվառման վերաբերյալ 2000 թ. ընդունված օրենքը: Դրա հետեւանքով կես տարվա ընդմիջումով անցկացված երկու գույքագրումների ժամանակ ունեցվածքի գնահատման տարբերությունը կազմել է 900 մլրդ գրիվնա (170 մլրդ դոլար):

Հերթը հասավ Գերմանիայի ազգային սրբությանը՝ «Դոյչե բանկին»

Ենթադրվում է, որ Գերմանիայի ազգային սրբություն համարվող «Դոյչե բանկը» կմիավորվի մեկ ուրիշ բանկի հետ կամ ընդհանրապես կվաճառվի բանկային օտար մի ընկերության, գրում է «Ինտերնեյշնլ հերալդ տրիբյուն» թերթն իր մարտի 23-ի համարում: Մրցակից թեկնածուների թվում նշվում են «Սիթիգրուպը», «Կրեդիտ սուիսը», «ՀՍԲՍ»-ն, «Ջ. Պ. Մորգան Չեյսը», «Բարկլեյսը» եւ Շոտլանդիայի «Ռոյալ բանկը», որոնցից առաջինը, ըստ դիտորդների, ունի առավելագույն հնարավորություն:

Երկար ժամանակ Գերմանիայի ֆինանսական կարեւորագույն եւ անխոցելի հաստատությունը համարվող «Դոյչե բանկը» ներկայումս ընդամենը մի «փշուր» է դարձել բանկային տեղաշարժերի համընդհանուր շուկայում: «Սիթիգրուպը» մերձեցման արդեն երկու փորձ կատարել է, մեկը՝ անցյալ ամառ, մյուսը՝ այս տարվա հունվարին: Չնայած քննարկումներն առայժմ դադարել են, բանկի աշխատակիցները համոզված են, որ գտնվում են «անցումային» շրջանում:

«Ճիշտ է, տխուր փաստ է, քանի որ «Դոյչեն» սկսած երկրորդ աշխարհամարտից ազգային սրբություն է եղել, բայց բանկի հետագա գործունեության տեսակետից տրամաբանական քայլ է», ասել է Ֆրանկֆուրտում սեփական ներդրումային ֆիրմայի կառավարիչ Մաքսիմիլիան Դիտչ-Դորտենբախը:

Իր ներկայի 38.5 միլիարդ եվրո (47.6 դոլար) շուկայական արժեքով «Դոյչե բանկը» հազիվ «Սիթիգրուպի» մեկ հինգերորդ մասին է հավասար: Բանկի շվեյցարացի գործադիր Ժոզեֆ Ակերմանը հնարավոր ամեն ինչ արել է վերջին շրջանի կորուստները փակելու եւ բանկը շահավետ դարձնելու համար:

Քանի որ բանկային արդյունաբերությունը կենտրոնանում է մի քանի հսկաների ձեռքում, մասնագետները գտնում են, որ թույլ բանկերը կարիք ունեն առավել հզոր եւ անվանի գործընկերների, որպեսզի գոյատեւեն: «Դոյչե բանկը» ներկայումս հասանելի է միայն Գերմանիայի, Իտալիայի եւ Իսպանիայի հասարակ մարդուն: Մեր գործարքներից շատերը հնացած են համարվում: Նոր հաճախորդները հիմնականում խոսում են անգլերեն եւ աշխատում են կամ Լոնդոնում, կամ Նյու Յորքում», ասել է այս առթիվ բանկի արժեթղթերի բաժնի վարիչ Անշու Ջեյնը՝ ավելացնելով, որ որոշումները հիմնականում կայացվում են Լոնդոնում:

Առայժմ բանկը հրապարակայնորեն չի անդրադարձել միավորման կամ վաճառքի լուրերին:

Հ. Օ.

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Բիլ Քլինթոնը եւ Ջիմի Քարտերը կպաշտպանեն Ջոն Քերիին

Ամերիկացի դեմոկրատ գործիչները վերջնականապես համախմբվել են առաջիկա նախագահական ընտրություններում Դեմոկրատական կուսակցության թեկնածու, սենատոր Ջոն Քերիի շուրջը: Կուսակցությունը մարտի 25-ը ԱՄՆ-ում հայտարարեց «Միավորման օր», քանզի այդ օրը Քերիի պաշտպանությամբ հանդես եկան մի շարք ազդեցիկ դեմոկրատ գործիչներ: Նրանք են նախկին նախագահներ Բիլ Քլինթոնը եւ Ջիմի Քարտերը, նախկին փոխնախագահ եւ 2000 թ. ընտրություններում նախագահության թեկնածու Ալ Գորը, ինչպես նաեւ ներկուսակցական ընտրություններում Քերիի մրցակիցները եղած գրեթե բոլոր անձինք, բացի Դենիս Կուսինիչից եւ Քերոլ Մոսլի Բրաունից:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ Կուսինիչը դեմոկրատ միակ թեկնածուն է, որը դեռ շարունակում է նախընտրական պայքարը «հանուն խաղաղության, առողջապահության եւ ազնիվ առեւտրի»: Այդուհանդերձ նա գրավոր ուղերձով խոստացել է պաշտպանել կուսակցության միասնական թեկնածուին:

Չնայած համակողմանի աջակցությանը, Քերին իր նախագահական ընտրարշավի համար հանգանակված միջոցների ծավալով առայժմ հետ է մնում ներկայիս նախագահ Ջորջ Բուշից:

«ՄԱԿ-ի «Նավթ պարենի դիմաց» ծրագրի չարաշահումները հին պատմություն ունեն»

ՄԱԿ-ի պաշտոնյաներն առնվազն 2000 թվականից տեղյակ են եղել «Նավթ պարենի դիմաց» իրաքյան ծրագիրը վերահսկող պաշտոնատար անձանց չարաշահումների դեպքերին: Այդ են վկայում ներկայումս անցկացվող քննության ընթացքում հրապարակված փաստաթղթերը:

Լոնդոնի «Ֆայնենշլ թայմս» թերթի տվյալներով, անցյալ շաբաթավերջին ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանը նամակ է ուղարկել Անվտանգության խորհրդի նախագահին, առաջարկելով անցկացնել պաշտոնյաների կաշառակերության մեղադրանքների անկախ քննություն: Մի շարք դիտորդների առաջարկությունների համաձայն, Սադդամ Հուսեյնի կառավարման ժամանակաշրջանում, երբ ՄԱԿ-ը շրջափակել էր Իրաքի հետ ազատ առեւտրի իրականացումը, գոյություն է ունեցել պատժամիջոցների շրջանցման համակարգ, որի շրջանակներում գործել են Իրաքի պաշտոնյաները, Իրաքի հետ առեւտուր արած արտասահմանցիները: Ենթադրվում է, որ նույն կերպ են վարվել նաեւ ՄԱԿ-ի պաշտոնյաները:

Հրապարակված փաստաթղթերից մասնավորապես հայտնի է դառնում, որ Իրաքի պաշտոնյաներն ապօրինաբար տոկոսներ են գանձել ծրագրի շրջանակներում կնքված պայմանագրերից: Թերթի տվյալներով, ՄԱԿ-ում սկսել են քննություն անցկացնել, բայց չեն կարողացել բավարար ապացույցներ գտնել եւ գործին ընթացք տալ:

ԱՄՆ-ը վետո է դրել ՄԱԿ-ի հակաիսրայելական բանաձեւի վրա

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում ամերիկացիները երեկ շրջափակել են պաղեստինյան «Համաս» շարժման հոգեւոր առաջնորդ շեյխ Ահմեդ Յասինի սպանությունը դատապարտող բանաձեւի ընդունումը, օգտագործելով վետոյի իրավունքը:

Արաբական երկրների անունից Ալժիրի պատվիրակության պատրաստած փաստաթղթի նախագծի օգտին քվեարկել են ԱԽ անդամ 15 երկրներից 11-ը: Մեծ Բրիտանիան, Գերմանիան եւ Ռումինիան ձեռնպահ են մնացել: Եթե ԱՄՆ-ի վետոն չլիներ, ապա բանաձեւը կընդունվեր, քանզի 9 «կողմ»-ը բավական էր:

Բանաձեւի նախագիծը դատապարտում էր «Իսրայելի իրականացրած արտադատարանային մահապատիժը»: Փաստաթղթում նաեւ դատապարտվում էին ամեն կարգի բռնությունները: Ինտերֆաքս գործակալությունը նշում է, որ ԱԽ-ում ՌԴ ներկայացուցիչ, փոխարտգործնախարար Յուրի Ֆեդոտովն ընդգծել է փաստաթղթի հավասարակշիռ բնույթը:

Սակայն ԱՄՆ ներկայացուցիչ Ջոն Նեգրոպոնտեն վետո է դրել, ասելով, թե բանաձեւում չի խոսվում իսրայելցիների դեմ «Համասի» հանցագործությունների մասին: Այս կապակցությամբ իսրայելական «Հաարեց» թերթը գրում է, որ եթե ԱԽ որեւէ բանաձեւ ստանում է ընդունման համար անհրաժեշտ 9 ձայները, բայց վետոյի պատճառով մերժվում է, ապա կողմ քվեարկած երկրները կարող են պահանջել ՄԱԿ-ի ընդհանուր ժողովի արտահերթ նիստ: Եթե դա տեղի ունենա, ապա հակաիսրայելական բանաձեւն ամենայն հավանականությամբ կընդունվի:

Ավելի վաղ՝ չորեքշաբթի օրը ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովը ձայների մեծամասնությամբ ընդունել էր Իսրայելին քննադատող բանաձեւ, որն այդ երկրի կառավարությանը հորդորում էր «պահպանել միջազգային իրավունքի սկզբունքները»: ՄԱԿ-ում Իսրայելի ներկայացուցիչ Դենի Գիլերմանը ԱԽ-ին ամբաստանել էր «աղաղակող երկերեսանիության» մեջ:

Զավահիրին կոչ է անում տապալել Պակիստանի «դավաճան» նախագահին

Քաթարի «Ալ Ջազիրա» հեռուստակայանով ցուցադրվել է աշխարհի թիվ 2 ահաբեկիչ Այման ազ Զավահիրիի ելույթի տեսագրությունը: Ուսամա բեն Լադենի աջ ձեռքը համարվող ազ Զավահիրին 7 րոպեանոց տեսագրության մեջ Պակիստանի մահմեդականներին կոչ է անում տապալել նախագահ Փերվեզ Մուշարաֆին, որը «դավաճան է եւ ամերիկացիների կամակատար»: Նրա խոսքերով, «պակիստանցի զինվորներն այսուհետեւ չպետք է ենթարկվեն Մուշարաֆին»: Ազ Զավահիրին Մուշարաֆին մեղավոր է համարում Աֆղանստանում հազարավոր մահմեդականների սպանության մեջ: «Նա ծախվել է Ամերիկային եւ պատրաստ է հրաժարվել երկրի միջուկային զինանոցից, կրճատել քաշմիրցի իսլամիստներին տրվող օգնությունը», պնդում է ազ Զավահիրին:

Ներկայումս ԿՀՎ-ի մասնագետները ստուգում են, թե տեսագրության մեջ խոսողի ձայնն իրո՞ք պատկանում է ազ Զավահիրիին: CNN հեռուստաընկերության տվյալներով, ձայնագրությունը համեմատում են նրա նախկին դիմումների հետ: Վերջնական եզրակացությունը կկայացվի մեկ-երկու օրից: Հաստատ հայտնի է, որ տեսագրությունն իրականացվել է փետրվարից հետո, քանի որ այնտեղ խոսվում է աֆղանա-պակիստանյան սահմանի մոտ 200 գրոհայինների շրջապատման մասին: Անցյալ շաբաթ հայտարարվեց, որ շրջապատվածների մեջ է նաեւ Այման ազ Զավահիրին: «Ազգն» արդեն գրել է, որ նրա գլխի համար ամերիկացիները խոստացել են 25 մլն դոլար պարգեւավճար:

Պ. Բ.

ՄԻՏ

ՋԵՔ ՆԻՔԸԼՍՈՆ.

«ՉԱՆԶՐԱՑԵԼ ԵՄ ԼՈՒՐՋ ԼԻՆԵԼՈՒՑ»

66-ամյա Ջեք Նիքըլսոնը նոր վերելք է ապրում: «Մեծ Ջեքը», որ եռակի օսկարակիր միակ դերասանն է, անցյալ տարի «Շմիդտի մասին» ֆիլմում թոշակառուի դերակատարման համար վերստին ներկայացված էր Ամերիկյան կինոակադեմիայի մրցանակին, իսկ դրանից հետո նկարահանվել է դրամարկղային մեծ հաջողության արժանացած «Զայրույթի տիրապետում», «Մեր կանոններով եւ առանց կանոնների» կատակերգություններում: Վերջին ֆիլմի համար, որտեղ Նիքըլսոնի հերոսը տարիքն առած մի կնամոլ, անսպասելիորեն սիրահարվում է իր երիտասարդ ընկերուհու մորը, նրան կրկին «Ոսկե գլոբուսի» հավակնորդ էր դարձել: Այդ ֆիլմի առիթով էլ «Premiere» հանդեսի ամերիկյան հրատարակության թղթակից Մերին Ռոսը հանդիպել էականավոր դերասանի հետ:

- «Մեր՝ կանոններով եւ առանց կանոնների» ֆիլմը հոգեւոր մտերմության, անկեղծության հանդեպ ունեցած երկյուղի մասին է: Դա ձեզ ծանո՞թ է:

- Այսինքն պաշտպանու՞մ է մարդկանց եւ անձնապես ինձ հետ: Դե, ոչ, ես ոչ մի վախ չունեմ: Մարդկանց հետ մտերմություն անելուց միայն ամրանում եմ: Թեեւ շատ քիչներն են կարող դրանով պարծենալ: Շատ դժվար է բացատրել մորս ու քրոջս, որ եթե իմ մասին ինչ-որ բան ասեն Հարավային Աֆրիկայում, մեկ-երկու ամիս հետո դա ինձ կհասնի հավելյալ մանրամասներով: Ու թեպետ ես երբեմն չափն անցնում եմ, վերջին ժամանակներս իմ «ես»-ը ավելի թանկ է ինձ, քան խաղը հանդիսատեսի առաջ:

- Այդ դեպքում որքանո՞վ է առասպելական Ջեք Նիքըլսոնը տարբերվում իրականից: Եվ ի՞նչ համընդհանուր պատկերացում է ձեր մասին ամենից քիչ համապատասխանում իրականությանը:

- Դե, ես արագ եմ կապվում մարդկանց եւ զբաղված չեմ սառնանակ ընկերուհի փնտրելով: Այդ իմաստով, երեւի մի քիչ տարօրինակ եմ: Նյարդայնանում եմ, չեմ սիրում ապագան գուշակել կամ դրան նախապատրաստվել: Գերադասում եմ ապրել, ինչպես ստացվում է: Ահա թե որն է իրական Ջեքի եւ կինոյի Ջեքի տարբերությունը: Այն էլ կա, թերեւս, որ... մարդիկ հակված են մտածելու, թե ես իսկույն եւեթ կռվի եմ բռնվում: Իսկ իրականում ես ագրեսիայի հակում չունեմ: Թեեւ, իհարկե, ամեն ինչ էլ եղել է: Եվ ես, իրոք, հեշտ բնավորություն չունեմ... Բայց ոչ այդ աստիճանի...

- Ինչպե՞ս են դասավորվում հարաբերությունները հանդիսատեսի հետ: Մարդը պատահաբար ձեզ տեսնում է փողոցում, եւ դա նրա կյանքի կարեւոր իրադարձություններից է դառնում: Երեւի մահու չափ ձանձրացել եք ինչ-որ մեկի կյանքի իրադարձությունը լինելուց:

- Ընդհանրապես, պատանեկության տարիներին գնացի «Մեծո Գոլդուին Մայեր» կինոստուդիայում աշխատելու մեծ մասամբ աստղերին տեսնելու համար: Այնպես որ հասկանում եմ, թե դա ինչպես կարող է գրավել: Այ, օրինակ, գնում եմ թանգարան, աչքերս հառում Վան Գոգի նկարին եւ տեսնում, որ տասը մարդ է կանգնած, ու բոլորն էլ նայում են ինձ: Ջանում եմ դրան ըմբռնումով վերաբերվել: Ինչ-որ չափով խոսքը պատասխանատվության մասին է, իսկ իմ սերնդի մարդիկ սենտիմենտալ են. մենք մեծացել ենք «Լեսի» ֆիլմը դիտելով:

- «Մեր՝ կանոններով եւ առանց կանոնների» ֆիլմում ձեր հերոսը սիրահետում է երիտասարդ աղջկա եւ հայտնվում հիմար վիճակում: Իսկ կյանքում ձեզնից երիտասարդ կինը ձեր նախընտրած տեսա՞կն է:

- Ինձնից երիտասարդ կինը, ինչ խոսք, տեսակ է, բայց բնավ պարտադիր չէ, որ իմը լինի: Եվ ի՞նչ է նշանակում ավելի երիտասարդ կին: Այն իմաստով, որ ես արդեն բավական տարեց եմ... դե, ի՞նչ կա որ, ծեր եմ: Ում էլ վերցնես, ինձնից երիտասարդ է: Դրա համար էլ ես տարբեր կանանց հետ եմ հանդիպում: Սպասեք, իրականում ահա թե ինչպես է. ես ընդհանրապես չեմ «հանդիպում»: Չեմ գնում «ժամադրությունների»: Թեթեւակի մտավախություն ունեմ... Չէ, մի խոսքով, «հանդիպում եմ» ամեն տարիքի տարբեր կանանց հետ: Հետո սա լավ կխմբագրես, հա՞:

- Դե լավ, թող լինեն տարբեր: Բայց երիտասարդների հետ ավելի հետաքրքիր է... հըմ... հանդիպել, չէ՞: Բանն ի՞նչ է:

- Ոչինչ էլ չկա: Այսինքն բանը մարմինն է, որեան հիշում եմ: Այո, մարմինն ու նման բաներ... Շատերի համար, ովքեր տարված են դրանով, իսկ ես միշտ նրանց վերեւից եմ նայել, դա նաեւ ցուցամոլության պես մի բան է: Համենայն դեպս, Նյու Յորքում, գործարար շրջանակներում: Նրանց թվում է, որ այդպես մյուսների նման չեն երեւում: Ես դա երբեք չեմ հասկացել, բայց չորս կողմս ~~ս եմ տեսել:

- «Վերեւի՞ց եք նայել»: Դե լավ, վերջ տվեք, դուք էլ հրեշտակ չեք...

- Դե, չեմ ձեւացնի, թե երբեք անառակություն չեմ արել: Եթե ուժերս ների, մինչեւ հիմա էլ նույն ոգով կշարունակեի: Բայց ես արդեն նախկին թափառը չեմ: Օրինակ, երեկ, ռեստորանում նստած, նայում էի տարբեր կանանց եւ ցանկություն ունեի բոլորի հետ էլ քնել, իսկ նրանց թիվը մի երկու հազարի կհասներ: Դուստրեր, մայրեր... Այո... Բայց մարտկոցս արդեն առաջվանը չէ, հասկանու՞մ եք: Ես այդ խաղերն այլեւս չեմ խաղում: Իսկ եթե խաղում եմ, ընկերուհիս պետք է շատ լավ խաղացող լինի:

- Բայց դուք վաստակավոր խաղացող եք... Ինչի՞ եք դիմել հանուն սիրո:

- (Ծիծաղում է): Շատ բան է եղել: Լուսամուտից ցած եմ թռել ու նման բաներ: Ես միշտ վախեցել եմ, որ շատ թանկ նվերը կարող է շփոթեցնել մարդուն, բայց դա էլ է եղել: Տանիքին եմ թառել:

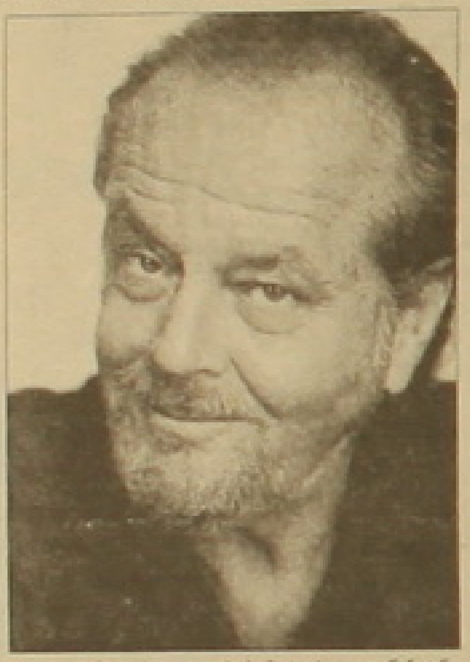

- Այդ ամենը, ավելի շուտ, հանուն արկածների եք արել: Իսկ ես նկատի ունեմ այն զոհողությունները, որոնց դիմել եք ի սեր մոտ մարդու հետ ձեր հարաբերությունների:

- Ես հրաշալի եմ: Երկու մարդու միության մեջ ամեն մեկն ստիպված է ինչ-որ բան զոհել եւ ամեն մեկը ինչ-որ բան ծեր է բերում: Հուսով եմ, որ կյանքում հարկադրված չեմ եղել լուրջ զոհողության դիմել, որ հարաբերություններն ինձ հետ հաստատել են մյուսներին եւ ինձ:

- Դուք մի տեսակ բարտերային մոտեցում ունեք հարաբերություններին: Երեւի վախենու՞մ եք ամուսնությունից:

- Ես ամուսնացած եղել եմ: Եվ ինձ դուր էր գալիս: Ամուսնության վերաբերյալ երբեք պատրաստի կանոններ չեմ ունեցել: Ինձ թվում է այդպես ավելի խելամիտ է: Կյանքը խայտաբղետ բան է, եւ կարիք չկա ինձն իրեն կաշկանդել կանոններով: Երբեմն ինձն իրեն հետ չէ ճանաչել, իսկ ուրիշի հետ հարաբերություններում այդ բարդությունը կրկնապատկվում է: Այնպես որ իսկական մտերմության մեջ սկզբունքներ պետք չեն: Իհարկե, բոլորն էլ ինչ-որ անփոփոխ հասկացություններ ունեն, բայց դա չպետք է սկզբունքի խնդիր դառնա: Ես հավատում եմ աստծուն: Նույն բանը կասեի եւ երեխաներիս:

- Հիմա դուք ավելի ռոմանտիկ եք, քան երիտասարդության տարինե՞րին:

- Դա երեւի ամենականային առասպելն է: Ես միշտ էլ ռոմանտիկ եմ եղել: Իսկական սենտիմենտալ ռոմանտիկ եմ: «Մեր կանոններով եւ առանց կանոնների» ֆիլմում շատ բան եմ արել կյանքումս արածներից, եւ նկարահանումների ընթացքում դա ինձ առանձնապես դուր էր գալիս: Ինչ-որ խոցելիություն, կյանքի նկատմամբ անմիջական վերաբերմունք կար, այն աստիճանի, որ ժամանակ առ ժամանակ ինքս ինձ ասում էի՝ տես, է, առաջ երբեք նման բան չեմ խաղացել: Ամեն մի իրավիճակում ես ջանում եմ ինչ-որ հասարակ, մարդկային բան գտնել, լիցքաթափել լարված իրադրությունը կատակով, եւ «Լեսին» ինձ առաջվա պես դուր է գալիս:

- Իսկ ի՞նչ կասեք ռոմանտիկայի մասին տարեց հասակում:

- Իմ բոլոր բարեկամները, մանավանդ նրանք, ովքեր միջին տարիքի ճգնաժամ են ապրում, ասում են, թե կուզենային իրենց ճանապարհին նորից իսկական ռոմանտիկ սեր հանդիպել: Վեհ, զարմանալի զգացում է: Երբ նման զգացում ես ունենում, թվում է, թե դա էլ երբեք չի կրկնվի...

- Ձեր խաղընկերուհին «Մեր՝ կանոններով եւ առանց կանոնների» ֆիլմում Դայան Քիթոնը, ասում է, որ դուք լավն եք անկողնում:

- Շոյված եմ: Թեեւ չգիտեմ, թե ինչ է նշանակում լավը լինել անկողնում: Դա համեմատությունների առարկա չէ: Ի՞նչ տարբերություն, թե մյուս բոլորն ինչպիսին են անկողնում: Ես միշտ համարել եմ, որ գլխավորը այն մարդն է, ում հետ ես հիմա: Երեկ, այսօր, վաղը: Որովհետեւ համեմատելը հիմարություն է: Մանավանդ «Վիագրայի» հայտնվելուց հետո:

- Դրա համա՞ր է «Վիագրան» հայտնվել ֆիլմի սցենարում:

- Դե, շատերն են «Վիագրա» ընդունում: Ես դրա մասին խոսում եմ, որովհետեւ ես էլ ունեմ: Սա չի նշանակում, թե ստիպված եմ դա ընդունել, հասկանու՞մ եք: Ես ուղղակի վերաբերմունք ունեմ բժշկության հանդեպ եւ հաստատուն համոզմունք, որ շատերը «Վիագրա» են ընդունում ոչ թե անհրաժեշտության բերումով, այլ զվարճալի պատճառով: Նրանք ընկալում են դա որպես խթանիչ: Որպես զվարճանքի դեղամիջոց: Ահա, իմ հերոսն էլ է զվարճանում, ինչպես որ կարող է:

- Կան տեսարաններ, որտեղ ձեր հերոսը չի գիտակցում, որ ծիծաղելի բան է անում, բայց դուք որպես դերասան, հասկանում եք: Դժվա՞ր է դա խաղալ:

- Այո, նուրբ սահման է: Դրամայում կարելի է տեսարանը նկարահանել «փորձարարական» ոճով, այն հույսով, թե հանդիսատեսը պակասն ինքը կլրացնի: Իսկ կատակերգության մեջ իսկույն հասկանալի է՝ ստացվե՞լ է, թե՞ չէ: Այնպես որ ստիպված ես տքնել, մինչեւ ստացվի: Եվ դա իրոք հետաքրքրական է, կատակերգությունը, ընդհանրապես, ինձ ավելի ու ավելի է կլանում: Ձանձրացել եմ լուրջ լինելուց: Սեպտեմբերի 11-ի ցնցումն ստիպեց զգալ, որ չեմ ուզում ոչ մի մռայլ ու վհատ բանում խաղալ: Հերիք է, մինչեւ կոկորդս կուշտ եմ: Ես կուզենայի ոչ միայն հանդիսատեսին, այլեւ ինքս ինձ քաջալերել: Բացի դրանից, երբ քաշվում ես գործի մեջ, հասկանալի է դառնում, որ կատակերգությունը շատ դժվար է: Նոր ֆիլմում հերոսս ինֆարկտ է տանում, նայում մահվան աչքերին: Եթե դա դրամա լիներ, ամբողջ տրտաքանությունը խաղալու անհրաժեշտություն կբացվեր, գործողությունը դրանով կզարդարվեր: Իսկ կատակերգության մեջ, այս պարզ ճշմարտությունը հասկացա «Ավելի լավ չի լինում» ֆիլմում նկարահանվելիս, ինչքան հիվանդությունը շատ տեղ է տրված, այնքան տաղտկալի է նայել:

- Երեւում է առողջության թեման ձեզ հոգեհարազատ է դարձել...

- Այն էլ ինչպես: Օ՜, ինչ լավ կլիներ ծխելը թողնել: Ես կամքի ուժ ունեմ, հավատում եմ, որ կարող եմ ինքս ինձ հաղթահարել: Եղել եմ հիվանդանոցներում ու տեսել այնպիսի մարդկանց, որոնք բառացիորեն ջղաձգվում են ցավից, ընդ որում իրենց կատարյալ հիմար են զգում, գիտեն, որ իրենք են մեղավոր: Ես չէի ուզենա պառկել ու մտածել, թե իմ ձեռքերով եմ գերեզմանս փորել: Մանավանդ որ վախենում եմ մահից:

- Հաճա՞խ եք դրա մասին մտածում:

- Ամեն օր: Եվ ինչքան հաճախ եմ մտածում, այնքան ավելի եմ վախենում:

- Սպասեք, դուք ընդամենը 66 տարեկան եք, շարունակ նկարահանվում եք, դրամարկղային հասույթները չեն նվազում: Էլ ի՞նչ խնդիր կա:

- Ամեն ինչ կարգին է, կարող ես չանհանգստանալ ինձ համար: Երիտասարդությանս տարիներին ամեն ինչ նախօրոք ծրագրում էի, բայց կյանքում ըստ ծրագրի ոչինչ չի կատարվում: Չգիտեմ, թե ինչ պատասխանեմ, բայց ես միշտ ցանկացել եմ երկար ապրել ու աշխատել: Չեմ ուզում ճոռոմախոս երեւալ, բայց հենց դա էլ պատասխանատվությունն է արարիչների եւ ինձ մեզ համար:

1 ապրիլի, 22.00 Հ1
■ «Բոնին եւ Քլայդը»★★★: Ռեժիսոր՝ Արթուր Փեն: Դերերում. Ուորեն Բիթի, Ֆեյ Դանըուեյ, Ջին Հեքմեն, Էստելա Փարսոնս: ԱՄՆ, 1967:
Գանգստերական բալլադ՝ Բոնի Փարքեր եւ Քլայդ Բերոու նշանավոր զույգի իրական կենսագրության հիման վրա (2 «Օսկար»):
2 ապրիլի, 23.20 Կենտրոն
■ «Ասպարեզներ եւ հրեշներ»★★★: Ռեժիսոր՝ Բիլ Քոնդոն: Դերերում. Յան ՄաքՔելեն, Բրենդան Ֆրեյզեր, Լին Ռեդգրեյվ, Լոլիտա Դավիդովիչ: ԱՄՆ, 1998:
Կենսագրական ֆիլմ ամերիկացի կինոռեժիսոր Ջեյմս Ուեյլի կյանքի վերջին շրջանի մասին:
4 ապրիլի, 22.10 Հ1 Երեւան
■ «Մի անգամ Վայրի Արեւմուտքում»★★: Ռեժիսոր՝ Սերջո Լեոնե: Դերերում. Կլաուդիա Կարդինալե, Հենրի Ֆոնդա, Չարլզ Բրոնսոն, Ջեյսոն Ռոբարդս: Իտալիա, 1968:
Լարված ինտրիգով վեսթերն, որը, ի տարբերություն ժանրի շատ նմուշների, օժտված է փիլիսոփայական խորքով:
4 ապրիլի, 23.35 Կենտրոն
■ «Թագավորի դուստրերը»★: Ռեժիսոր՝ Պատրիսիա Մազուի: Դերերում. Իզաբել Ռուժեր (?), Ժան-Պիեռ Կալֆոն, Սիմոն Ռեջջանի: Ֆրանսիա - Բելգիա - Գերմանիա, 2000:
Պատմական կտավ ֆեմինիզմի առաջին ճայլերի մասին:
4 ապրիլի, 00.30 НТВ
■ «Ավազի տակ»★★: Ռեժիսոր՝ Ֆրանսուա Օզոն: Դերերում. Շարլոտ Ռեմփլինգ, Բրունո Կրեմեր, Ժակ Նոլո, Ալեքսանդրա Ստյուարտ: Ֆրանսիա, 2000:
Այրիացած Մարին ջանում է կյանքը նորովի սկսել:
4 ապրիլի, 01.25 Հ1 Երեւան
■ «Ֆրանսիացի լեյտենանտի սիրուհին»★: Ռեժիսոր՝ Կարել Ռայս: Դերերում. Մերիլ Սթրիփ, Ջերեմի Այրոնս: ԱՄՆ, 1981:
Ջոն Ֆաուլզի վեպի էկրանացման մեջ վիկտորիական դարաշրջանի մերժված կնոջ ճակատագիրը միահյուսվում է նրա էկրանային դերակատարուհու կյանքի հետ:
4 ապրիլի, 02.00 Շանթ
■ «Իմաստությունը գինու մեջ է»★★: Ռեժիսոր՝ Օթար Իոսելիանի: Դերերում. Նիկո Թերիելաշվիլի, Լիլի Լավինա, Օթար Իոսելիանի: Ֆրանսիա, 1999:
Ամեն ոք ապրում է իր պայմանի մեջ՝ երազելով դուրս պրծնել այնտեղից:

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ

Էջը պատրաստեց ԶԱՆԱ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

«Փյունիկն» ու «Միկան» կիսաեզրափակիչում

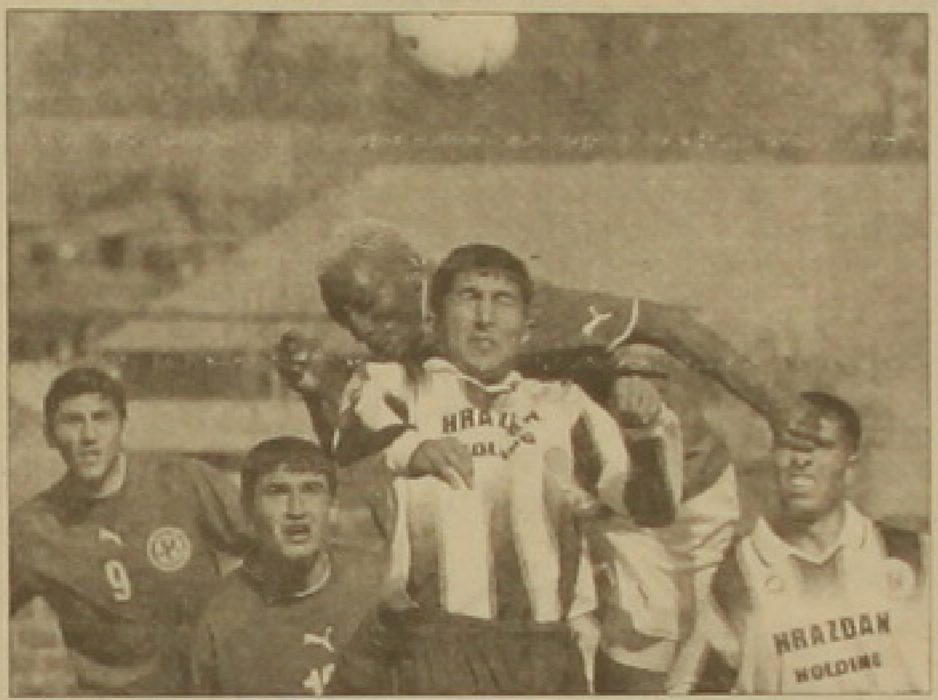

Երեկ կայացած ՀՀ գավաթի քառորդ եզրափակիչ պատասխան 2 հանդիպումներից հետո հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչի առաջին մասնակիցները: Առանց մեծ ճիգերի «Փյունիկն» ու «Միկան» պատասխան հանդիպումներում էլ առավելության հասան մրցակիցների նկատմամբ:

«Փյունիկը» սեփական հարկի տակ հյուրընկալել էր «Կիլիկիային», որին առաջին խաղում հաղթել էր 1-0 հաշվով: Թվում էր, թե պատասխան խաղում կիլիկիացիները կձգտեն ռեւանշի հասնել: Սակայն, ինչպես ցույց տվեց հանդիպումը, այսօր «Փյունիկը» զգալիորեն գերազանցում է «Կիլիկիային», ինչն իր արտահայտությունը գտավ խաղի հաշվում: Ողջ հանդիպումն անցավ «Փյունիկի» բացահայտ առավելությամբ: Փյունիկցիները փաստորեն արդեն հանդիպման 12-րդ րոպեին վճռեցին կիսաեզրափակիչի ուղեգրի հարցը: Հաշիվը 6-րդ րոպեին շրջանցած գեղեցիկ հարվածով բացեց «Փյունիկի» ավագ Արթուր Մկրտչյանը, եւ 6 րոպե անց Մամադու Դիավարան անսպասելի հարվածով 2-րդ գնդակն ուղարկեց Կիրակոսյանի պաշտպանած դարպասը: Մինչեւ ընդմիջում Վալերի Ալեքսանյանն ու Գալուստ Պետրոսյանը թիմի առավելությունը հասցրին 4-ի:

«Կիլիկիան» այս խաղում էլ չկարողացավ լրջորեն մրցակցել երկրի չեմպիոնի հետ: Թիմը մրցակցին զիջեց բոլոր առումներով, եւ հանդիպման խոշոր հաշիվը (7-0) օրինաչափ էր: Եվ եթե 2-րդ խաղակեսում փյունիկցիները չչարաշահեին անհասական խաղը, ապա հաշիվն ավելի խոշոր կլիներ: Փյունիկցիներին հեշտությամբ հաջողվում էր ճեղքել մրցակցի պաշտպանությունը: Երկրորդ խաղակեսում 2 անգամ Փաչաջյանը, 1 անգամ էլ Մամադուն աչքի ընկան դիպուկ հարվածներով՝ ավարտելով մրցակցի ջախջախումը:

Քառորդ եզրափակիչի մյուս խաղում Արարատում «Արաքսը» հյուրընկալել էր երկրի ներկայիս գավաթակիր «Միկային»: Առաջին խաղում «Միկան» հաղթել էր 3-0 հաշվով եւ գործնականում վճռել հաջորդ փուլ դուրս գալու խնդիրը: Պատասխան խաղում գրանցվեց նույն հաշիվը: Արդեն երկրորդ րոպեին Կարեն Մուրադյանն առաջ մղեց «Միկային», իսկ մինչեւ 28-րդ րոպեն Արտաշես Ադամյանը 2 անգամ գրավեց «Արաքսի» դարպասը:

Այսպիսով, «Միկան» ու «Փյունիկը» կշարունակեն պայքարը պատվավոր մրցանակի համար, ընդ որում կիսաեզրափակիչում ապրիլի 3-ին նրանք կմրցեն միմյանց հետ: Կիսաեզրափակիչի մյուս 2 մասնակիցները հայտնի կդառնան այսօր կայանալիք «Արարատ»–«Շիրակ» (խաղը կկայանա Ոսկեհատում) եւ «Բանանց»–«Կոտայք» (Աբովյանում) հանդիպումներից հետո: Նշենք, որ առաջին խաղում «Արարատը» Գյումրիում զիջել էր 0-3 հաշվով եւ այսօր թիմին անչափ դժվարին մրցավեճ է սպասվում կիսաեզրափակիչի ուղեգրի համար: «Բանանցի» վիճակն ավելի դյուրին է: Թիմն առաջին խաղում մրցակցին հաղթել էր 2-1 հաշվով, եւ անկասկած երկրորդ հանդիպումում էլ ձեռքից բաց չի թողնի կիսաեզրափակիչ մտնելու հիանալի հնարավորությունը:

Պլյուշչենկոն կրկին ուժեղագույնն է

Ռուսաստանցի Եվգենի Պլյուշչենկոյի հաղթանակով ավարտվեցին գեղասահքի աշխարհի առաջնության տղամարդկանց մենասահքի մրցումները: Ռուս գեղասահորդը վստահ ելույթներ ունեցավ բոլոր մրցածրագրերում եւ արժանիորեն նվաճեց չեմպիոնի տիտղոսը: Դա նրա արդեն 3-րդ ոսկե մեդալն է աշխարհի առաջնություններում: Նրա գլխավոր հակառակորդ ֆրանսիացի Բրայան Ժուբերը բավարարվեց արծաթե մեդալով: Ի դեպ, նրա խորհրդատու-մարզիչը վերջերս սիրողական սպորտին հրաժեշտ տված օլիմպիական չեմպիոն Ալեքսեյ Յագուդինն է: Բրոնզե մեդալը բաժին հասավ գերմանացի Ստեֆան Լինդեմանին: Օրիգինալ պարի կատարումից հետո ռուսաստանցիներ Տատյանա Նավկան եւ Ռոման Կոստոմարովը պահպանեցին առաջատարի դիրքը: Կոստոմարովը պահպանեց առաջատարի դիրքը: Երկրորդ տեղում առայժմ Ալբենա Դենկովա-Մաքսիմ Ստավիսկի բուլղարացի զույգն է:

«Չելսին» նոր մարզիչ է որոնում

«Չելսիի» ղեկավարությունը չի թաքցնում, որ ընթացիկ առաջնության ավարտից հետո թիմի գլխավոր մարզիչ Կլաուդիո Ռանյերին պաշտոնանկ է արվելու: Ուստի այժմվանից «Չելսին» նոր մարզիչ է որոնում: Ակումբը գլխավորելու առաջին առաջարկն արվել էր Անգլիայի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Սվեն-Գորան Էրիկսոնին, սակայն վերջինիս հետագա ճակատագիրն առայժմ անհայտ է եւ դժվար թե նա համաձայնի թողնել հավաքականի ղեկը, եթե անգլիացիները հաջող հանդես գան Եվրոպայի առաջնությունում:

Օրերս առաջարկ էր արվել Մյունխենի «Բավարիայի» գլխավոր մարզիչ Օտմար Հիտցֆելդին, սակայն վերջինս հրաժարվել էր՝ նշելով, որ գերմանական ակումբի հետ մինչեւ 2005 թ. ավարտը պայմանագիր ունի կնքած: «Բավարիայի» գլխավոր մենեջեր Ուլի Հյոնեսը հայտարարել է, որ եթե թիմը հաջողությամբ ավարտի ընթացիկ մրցաշրջանը, ապա Հիտցֆելդի հետ կքննարկեն պայմանագրի երկարաձգման ժամկետի հարցով:

Ահաբեկչի մոտ հայտնաբերվել է Բեքհեմի ինքնագիրը

Մարտի 11-ին Մադրիդում տեղի ունեցած ահաբեկչության մեջ կասկածվող մարոկկոցի Մոհամեդ Բեկալիի բնակարանում խուզարկության ժամանակ հայտնաբերվել է «Ռեալի» կիսապաշտպան Դեւիդ Բեքհեմի ինքնագիրը: Վերջինս շնորհավորել էր մարոկկոցուն ծննդյան 31-ամյակի կապակցությամբ: «Ռեալի» ներկայացուցիչը հաստատել է, որ Մոհամեդ Բեկալին թիմի մյուս երկրպագուների հետ ներկա է գտնվել «արքայական» ակումբի ֆուտբոլիստների մարզմանը: Այդ ժամանակ էլ մարոկկոցին Բեքհեմից ինքնագիր էր խնդրել:

Իսպանական ոստիկանությունն առայժմ վերջնական եզրակացության չի հանգել, թե արդյոք Բեքհեմը ահաբեկիչների համար հնարավոր թիրախ չի՞ հանդիսացել եւ պատահակա՞ն է եղել մարոկկոցու այցելությունը «Ռեալի» մարզմանը: Ի դեպ, Բեկալիի բնակարանի խուզարկության ժամանակ հայտնաբերվել են մի շարք մարզական հուշանվերներ Մադրիդի «Ռեալի» խորհրդանշանով, այդ թվում եւ Բեքհեմի 23 համարի մարզաշապիկը: Մոհամեդի հայրը բացառում է ահաբեկչական գործողություններին որդու մասնակցությունը, նշելով, որ վերջինս իսպանական ակումբի ջերմ երկրպագու է:

Պելեի մարզաշապիկը վաճառվեց աճուրդում

Անգլիայի հավաքականի նախկին ավագ Բոբի Մուրն աճուրդի էր հանել այն մարզաշապիկը, որը նա ստացել էր Պելեից ֆուտբոլի աշխարհի 1970 թ. առաջնության ժամանակ: Բրազիլիա-Անգլիա հանդիպումից հետո, որն ավարտվել էր բրազիլացիների հաղթանակով (1-0), Պելեն եւ Բոբի Մուրը փոխանակել էին մարզաշապիկները: Եվ ահա Պելեի մարզաշապիկն աճուրդում վաճառվել է 60 հազար ֆունտ ստեռլինգով (109 հազար դոլար): Այն գնել է հայտնի կոլեկցիոներ Սքիվ Ջիլբերտը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Իտալացիները կորուստներ են կրում

UEFA CUP

Կայացան ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի 1/8 եզրափակիչի պատասխան հանդիպումները, որոնք ի հայտ բերեցին պայքարը շարունակող լավագույն ությակին: Այդ հանդիպումներից հետո պատվավոր մրցանակի համար պայքարող թիմերի թիվը կիսով չափ կրճատվեց: Զգալի կորուստ ունեցան իտալացիները, որոնց 4 թիմերից հաջորդ փուլ դուրս եկան միայն 2-ը: «Բարսելոնին» սեփական հարկի տակ այդպես էլ չհաջողվեց ռեւանշի հասնել «Սելթիկի» նկատմամբ առաջին խաղում կրած պարտության (0-1) դիմաց: Դարպասները մնացին անառիկ: Պայքարից դուրս մնաց նաեւ «Մայորկան», որը սեփական հարկի տակ էլ խոշոր հաշվով (0-3) պարտվեց «Նյուքասլին»: Անգլիացիների կազմում արդյունավետ խաղով կրկին աչքի ընկավ փորձառու վետերան Ալան Շիրերը՝ խփելով 2 գնդակ: Չափազանց լարված մրցապայքարում, լրացուցիչ ժամանակում «Վալենսիային» հաջողվեց թուրքական «Գենչլերբիրլիգիի» նկատմամբ ռեւանշի հասնել մրցակցի դաշտում կրած պարտության դիմաց (0-1): Խաղի 63-րդ րոպեին Միստան հավասարեցրեց երկու խաղերի ընդհանուր հաշիվը, իսկ 94-րդ րոպեին Վիսենտեի խփած գոլը «Վալենսիային» քառորդ եզրափակիչի ուղեգիր պարգեւեց: «Վիլյառեալն» էլ թեեւ մրցակցի դաշտում զիջեց «Ռոմային» (1-2), սակայն ի հաշիվ սեփական հարկի տակ առաջին խաղում տարած հաղթանակի (2-0), մտավ հաջորդ փուլ:

Իտալացիներից պայքարը շարունակում է միայն «Ինտերը», որը սեփական հարկի տակ 4-3 հաշվով դժվարին հաղթանակ տարավ «Բենֆիկայի» նկատմամբ: Այդ խաղում երկու թիմերից աչքի ընկան Մարտինսն ու Նունոն Գոմեշը՝ երկուական անգամ գրավելով դարպասը: Թիմերի առաջին խաղում հաշիվը չէր բացվել:

Ֆրանսիական 3 թիմերից պայքարը շարունակում են «Մարսելն» ու «Բորդոն»: «Մարսելը» սեփական դաշտում 2-1 հաշվով հաղթեց «Լիվերպուլին»: Թեեւ 15-րդ րոպեին հաշիվը բացել էր լիվերպուլցի Հեսկին, սակայն Դրոգբան 11 մ հարվածով եւ Մեյտեն «Մարսելին» հաղթանակ պարգեւեցին: Առաջին խաղում գրանցվել էր ոչ-ոքի (1-1): «Բորդոն» էլ Շամախի խփած գոլի շնորհիվ հյուրընկալվելիս հաղթեց «Բրյուգեին», թեեւ առաջին խաղում էլ առավելության էր հասել 3-1 հաշվով: Իսկ ահա, «Օսերը» Հոլանդիայում 0-3 հաշվով զիջելով «Էյնդհովենին», դուրս մնաց պայքարից: Երկու գոլ խփեց Կեժմանը: Առաջին խաղն ավարտվել էր ոչ-ոքի (1-1): Եվ այսպես քառորդ եզրափակիչում 2-ական ներկայացուցիչ ունեն Ֆրանսիան ու Իսպանիան, մեկական՝ Հոլանդիան, Իտալիան, Անգլիան ու Շոտլանդիան:

ՇԱԽՄԱՏ

Պենգը շարունակում է հաղթարշավը

Դրեզդենում ընթացող կանանց շախմատի Եվրոպայի առաջնության 5-րդ տուրում առաջատարների խմբում գտնվող մեր երկու շախմատիստուհիներն էլ իրենց պարտիաներն ավարտեցին ոչ-ոքի: Լիլիթ Մկրտչյանը սեւերով միավորը բաժանեց Պիա Կրամլինգի հետ, իսկ Էլինա Դանիելյանը խաղաղ դաշն կնքեց վրաց շախմատիստուհի Մայա Լոմինեիշվիլու հետ: Կրկին անհաջող խաղաց Նելլի Աղինյանը՝ պարտվելով Զեյնաբ Մամեդյարովայից: Աղինյանն ունի 2 միավոր, իսկ Մկրտչյանն ու Դանիելյանը 4-ական միավորով առաջատարների թվում են:

Իր գերազանց ելույթներն է շարունակում Ցիանգին Պենգը, որը 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց: Այս անգամ նա պարտության մատնեց գերմանացի Էլիզաբեթ Պեցին, որը մինչ այդ դեռեւս չէր ճաշակել պարտության դառնությունը: Պոգոնինա-Կոսինցեւա, Կոստենյուկ-Բոյկովիչ պարտիաներն ավարտվեցին ոչ-ոքի: 13 շախմատիստուհիներ, որոնց թվում են եւ Լիլիթն ու Էլինան, առաջատարին զիջում են մեկ միավորով: 6-րդ տուրում Դանիելյանը կմրցի Բոյկովիչի, Մկրտչյանը՝ Կոսինցեւայի հետ:

Լավագույնն առայժմ Անանդն ու Կրամնիկն են

Մոնտե Կառլոյում կայացավ շախմատային յուրօրինակ մրցաշարի 5-րդ տուրը: Վեց մրցախաղերից հինգում մրցակիցները հավասար միավորներ վաստակեցին: Անանդն ու Բարեեւը, Սվիդլերն ու վան Վելին, Թոփալովն ու Վալեխոն, Կրամնիկն ու Շիրովը ոչ-ոքի ավարտեցին թե «կույր» շախմատի կանոններով անցկացված պարտիան, թե կայծակնային մրցախաղը: Մորոզեւիչը թեեւ առանց խաղատախտակին նայելու հաղթեց Գելֆանդին, սակայն զիջեց նրան կայծակնային պարտիայում: Եվ միայն Իվանչուկին հաջողվեց մրցակցի՝ Լեկոյի նկատմամբ երկու պարտիաներում էլ առավելության հասնել:

5 տուրից հետո ընդհանուր հաշվարկով առաջատարի դերը ստանձնել են Վիշվանաթան Անանդն ու Վլադիմիր Կրամնիկը՝ 6,5-ական միավոր: Նրանցից կեսական միավորով հետ են մնում Բարեեւն ու Իվանչուկը: «Կույր» շախմատում առայժմ բոլորից լավ են խաղում Մորոզեւիչն ու Սվիդլերը՝ 3,5-ական միավոր: Կայծակնային մրցախաղում ուժեղագույններն են Անանդը (4 միավոր) եւ Կրամնիկը (3,5):

Հաղթողին կանվանի ավարտական տուրը

Պոյկովսկում ավարտին է մոտենում Անատոլի Կարպովի անվան շախմատի միջազգային մրցաշարը: Նախավերջին տուրում այնքան էլ համառ պայքար չծավալվեց: Արդեն 10-րդ քայլում ոչ-ոքի համաձայնվեցին ենապետներ Մալախովն ու Ալեքսանդրովը: Տուրի կենտրոնական հանդիպումն էլ Ռուբլյովսկու եւ Գրիշչուկի միջեւ խաղաղ ավարտ ունեցավ: Այդ պարտիայում մրցակիցները ռիսկի չդիմելով, ոչ-ոքի արձանագրեցին 15-րդ քայլում: Մյուս երեք պարտիաները բավական ժամանակ շախմատասերների ուշադրության կենտրոնում էին: Դրանցից երկուսն արդյունավետ ելք ունեցան: Սոկոլովը հաղթեց Օնիշչուկին, իսկ Ժանգ Ժոնգը պարտության մատնեց Լոթյեին: Բոլոգանն ու Զվյագինցեւը բաժանեցին միավորը:

Ավարտական տուրից առաջ աղյուսակը 5,5-ական միավորով գլխավորում են Սերգեյ Ռուբլյովսկին ու Իվան Սոկոլովը: Նրանցից կես միավորով հետ է մնում Գրիշչուկը: 4,5-ական միավոր ունեն Բոլոգանը, Զվյագինցեւը եւ Օնիշչուկը: 9-րդ տուրը կանվանի հաղթողին: Ռուբլյովսկին սեւերով մրցելու է Զվյագինցեւի հետ, իսկ Գրիշչուկը սպիտակներով խաղալու է Ժանգ Ժոնգի հետ: Սոկոլովն արդեն ավարտել է իր ելույթները եւ նրան մնում է սպասել ավարտական տուրի արդյունքներին:

Սարգսյանը զիջեց մրցակցին

Սարգիս Սարգսյանն անհաջող մեկնարկեց Մայամիի թենիսի մրցաշարում, առաջին իսկ խաղում պարտվելով Ստեպանեկին (3-6, 4-6): Առաջին փուլի արգելքը հաջողությամբ հաղթահարեցին Բեկը, Մելոն, Սանչեսը, Ուլիհրախը, Բուրգսմյուլլերը, Սոդեյդին եւ Ռեյդը:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Օրվա հետքով

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Թոռը դանակահարեց պապին

ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի վարչությունից տեղեկացանք, որ մարտի 25-ին ոստիկանության Գյումրու բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ որովայնի մասում սուր կտրող-ծակող գործիքից ստացած վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Գաբրիել Մ.-ն: Ձեռնարկված օպերատիվ միջոցառումների շնորհիվ մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման է ենթարկվել Հայկ Զ.-ն: Պարզվել է, որ նույն օրը տանը վիճաբանության ժամանակ Գաբրիել Մ.-ին խոհանոցային դանակով հարվածել եւ վնասվածք է պատճառել թոռը՝ Հայկ Զ.-ն: Դանակն առգրավված է, Հայկ Զ.-ն ստորագրությամբ բաց է թողնվել: Կատարվում է նախաքննություն:

Անցորդը զոհ դարձավ

Մարտի 22-ին ոստիկանության Իջեւանի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել էր, որ դեմքի մասում ստացած սալջարդով եւ աչքի շրջանի հեմատոմայով իրենց մոտ է տեղափոխվել Մինաս Խ.-ն: Մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման է ենթարկվել Արմեն Օ.-ն: Պարզվել է, որ վերջինս մարտի 22-ին Մետաղագործների փողոցի շենքերից մեկի մոտ ծեծի ենթարկելով Մինաս Խ.-ին, պատճառել է մարմնական վնասվածքներ, որի հետեւանքով էլ վերջինս մարտի 25-ին հիվանդանոցում մահացել է: Կատարվում է նախաքննություն:

Մալուխի գողը բռնվեց

Մարտի 25-ին ոստիկանության Գյումրու բաժնի աշխատակիցները օպերատիվ միջոցառումներ իրականացնելիս գողություն կատարելու կասկածանքով բերման են ենթարկել 1971 թ. ծնված, նախկինում դատված Մուրադ Գ.-ին եւ Ռաֆայել Պ.-ին: Պարզվել է, որ վերջիններս նույն օրը «Արմենտել ՀՁ» ՓԲԸ Գյումրու մասնաճյուղի Լենինգրադյան փողոցում գտնվող դիտահորից գողացել են 200 մ մալուխ: Գողոնն առգրավված է, Մուրադ Գ.-ն եւ Ռաֆայել Պ.-ն ձերբակալված են: Կատարվում է նախաքննություն:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԲ խորհրդի արտահերթ նիստում

Կենտրոնական բանկի խորհուրդը մարտի 26-ի արտահերթ նիստում, որը վարում էր բանկի նախագահ Տ. Սարգսյանը, հաստատեց ՀՀ ԿԲ 2003թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը եւ ՀՀ ԿԲ 2003թ. ծախսերի նախահաշվի եւ կապիտալ ներդրումների ծրագրի կատարողականը, որոնք սահմանված կարգով կհրապարակվեն ՀՀ ԿԲ 2003թ. տարեկան հաշվետվությունում:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

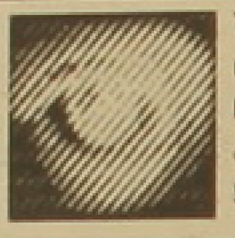

Նորարար Փործառական Արվեստի Կենտրոն
մարտի 30-ին, ժ. 17:00-ին
նախագիծ՝ նվիրված կանանց խնդիրներին
«Ժայռերը հալվում են երկրի ներսում...»:
Ցուցահանդեսը կշարունակվի մինչեւ ապրիլի 9-ը:

HUJ

1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների հանրապետական շտաբը, որը հանդիսանում է ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ, հրավիրում է որպես կամավորականների մասնակցելու Եվրոպայի երկրներում, ԱՄՆ-ում, Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին:

Պայմանները անգլերեն (ֆրանսերեն, գերմաներեն) լեզվի տիրապետում, կամավորականի ուղեվարձի եւ անդամավճարի վճարման հնարավորություն:

Դիմումներն ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ: Հեռ.՝ 522788, 522701:

вклад **Нарекаци**
Мудрость истории

- 1 месяц - 5% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - в течение 1 часа и начислением 2% годовых

вклад **Хоренаци**
Правота разума

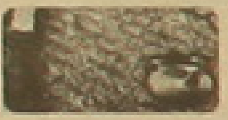

- 3 месяца - 6% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - начисление 2% в течение 1 месяца, 3% - в течение 2 месяца, 4% - в течение 3 месяца
- при пролонгации - подарок "ArCa Classic"

вклад **Ширакаци**
Сила красоты

- 6 месяцев - 7% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

вклад **Маштоц**
Величие любви

- 12 месяцев - 8% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- ежемесячная капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

ЮНИБАНК | 53 98 70
РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ | www.unibank.am

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD До 5 млн.	USD, EURO До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 дней и более	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе

Минимальная сумма срочных депозитов
- 50.000 AMD
- 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

Центральный офис
г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел. (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

Филиалы в г. Ереване:

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел. (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел. (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел. (3741) 261838

Филиалы в Армении:

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел. (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел. (37441) 33055

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Սկսվել է ընդունելությունն արդյունաբերության ղեկավարներ պատրաստող արդյունաբերական ճարտարագիտություն եւ համակարգերի կառավարում մագիստրական ծրագրով:

Արդյունաբերական ճարտարագիտությունը կամ արտադրական տնտեսագիտությունը ինժեներական եւ տնտեսական մոտեցումների համադրումն է: Այս մասնագետներն ունակ են գնահատելու տեխնոլոգիաները տնտեսագիտական տեսանկյունից:

Դասընթացները ներառում են. գործողությունների կառավարում, արտադրական միջոցների պլանավորում, որոշումների կայացման գիտություն, տնտեսագիտական վերլուծություն, հուսալիության եւ որակի կառավարում, ժամանակակից արտադրական մեթոդներ:

CAD/CAM-ի դասընթացների շարքը կիրառում է AutoCAD, ProEngineer, SurfCAM, SolidWorks ծրագրային փաթեթները թվածրագրային հաստոցների լաբորատորիայում: Այս տեխնոլոգիաներին տիրապետող մասնագետները ցանկալի են արտադրության, շինարարության, ճարտարապետության եւ այլ ոլորտներում: Մեր ուսանողների նախագծերը մրցանակների են արժանացել միջազգային մրցույթներում:

Տեսական գիտելիքներն ամրապնդվում են արդյունաբերական եւ սպասարկման ակտիվ ձեռնարկություններում պրակտիկայի միջոցով:

Դասախոսական անձնակազմը ձեւավորվում է Հայաստանից, ԱՄՆ-ից, Իտալիայից, Հոնկոնգից եւ այլ երկրներից հրավիրված մասնագետներից:

Ծրագրի էական մաս է կազմում Ճարտարագիտական հետազոտական կենտրոնը, որի ուղղություններից են. էներգիայի այլընտրանքային աղբյուրների կիրառությունը, երկրաշարժակայուն շինարարությունը:

Ուսանողներն ապահովվում են գրականությամբ եւ համակարգչային լաբորատորիայով: Ծրագրին կարող են դիմել բարձրագույն գիտատեխնիկական կրթություն ունեցող անձինք:

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ապրիլի 12-ը, ժ. 15.00: Հասցեն Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, հեռ. 51-27-93, 51-27-92: www.aua.am.

«Սիկա»
Փակ բաժնետիրական ապահովագրական ընկերություն
Հաշվեկշռային հաշվետվություն

Ձեւ N 1

	Ակտիվ	կոդ	տարեսկզբին	տարեվերջին
1	Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
	Նյութական ակտիվներ			
	Հիմնական միջոցներ մնացորդային արժեք	0010	90772.3	89655.8
	- արժեք	0011	99167.5	100526.3
	- մաշվածություն	0012	8395.2	10870.5
	Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	0150	90772.3	89655.8
2	Ընթացիկ ակտիվներ			
	Պաշարներ եւ հետաձգված ծախսեր			
	Նյութեր	0160	820.3	960.7
	Փոքրարժեք եւ արագամաշ առարկաներ			
	- մնացորդային արժեք	0170	3031.9	2985.9
	- արժեք	0171	6063.8	5971.8
	- մաշվածություն	0172	3031.9	2985.9
	Վերաապահովագրողների բաժինը			
	Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստում			
3	Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր	0200	462.1	103.2
	Հաշվարկներ բյուջեի հետ			
	Հաշվարկներ ուղղակի ապահովագրության եւ ապահովագրության գծով	0300	159.4	3026
	Հաշվարկներ այլ դեբիտորների հետ	0310	162.0	70.8
	Այլ դեբիտորական պարտքեր	0340	4394	
4	Դրամական միջոցներ եւ ֆինանսական ներդրումներ	0370	-	1000
	Դրամարկղ			
	Հաշվարկային հաշիվ	0460	3192.2	6626.5
	Արժութային հաշիվ	0470	3652.5	2002.2
	Հաշվեկշիռ	0480	1193.5	7399.1
	Պասիվ	0540	107840.2	113830.2
	Սեփական կապիտալ			
	Կանոնադրական կապիտալ			
	Հաշվետու տարվա չբաշխված զուտ շահույթ	0550	50.000	50.000
	Նախորդ տարվա չբաշխված զուտ շահույթ	0640		12443.4
2.	Կարճաժամկետ պարտավորություններ	0650	21595	21595
	Վնասների պահուստներ եւ այլ տեխնիկական պահուստներ	0760	10350.3	5335.4
		0790	11496.9	11108.1
3.	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր			
	Հաշվարկներ բյուջեի հետ	0910	1606.3	4727.4
	Հաշվարկներ վերաապահովագրությանը փոխանցված մասերի գծով	1000	12791.7	8620.9
	Հաշվեկշիռ	1090	107840.2	113830.2

Ֆինանսական արդյունքների մասին

Ձեւ N 2

		կոդ	հաշվետու ժամանակաշրջան	նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջան
	Ոչ կյանքի ապահովագրություն			
	Ապահովագրավճարներ			
	Ընդամենը	120	118793	119946.8
	Վերաապահովագրության փոխանցված մասերի գծով	130	(83896.9)	(74569.9)
	Ապահովագրավճարներ - զուտ վերաապահովագրություն	140	34896.1	45376.9
	Չվաստակած ապահովագրավճարի պահուստի փոփոխությունը			
	Ընդամենը	150	5014.9	8066.5
	Վերաապահովագրողների բաժինը	160	(358.9)	(78.5)
	Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստի փոփոխությունը - զուտ վերաապահովագրություն	170	4656	7988
2.	Տեղի ունեցած վնասներ			
	Հատուցված վնասներ (ապահովագր. հատուցումներ)			
	Ընդամենը	180	(6373.6)	(8577.2)
	Վերաապահովագրողների բաժինը	190	791.1	1662.1
	Հատուցված վնասներ - զուտ վերաապահովագրություն	200	(5582.5)	(6915.1)
3.	Վնասների պահուստի փոփոխությունը			
	Ընդամենը	210	388.7	990.3
	Գործառնական ծախսեր	270	(26778.2)	(22543)
	Ոչ կյանքի ապահովագրության գծով շահույթ	280	7580.1	24896.5
	Գործառնական այլ եկամուտներ	310	16158.9	11837.6
	Գործառնական այլ ծախսեր	320	(7742.4)	(17622)
	Գործառնական գործունեության արդյունքը շահույթ	330	15996.6	19112.1
	Հաշվետու ժամանակաշրջանի շահույթ	380	15996.6	19112.1
	Շահութահարկ	400	(3553.2)	(6150.7)
	- զուտ շահույթ	410	12443.4	12961.4

Համաձայն «Հայ Աուդիտ» ՍՊԸ 10.03.04. Աուդիտորական եզրակացության հաշվետվությունները արժանահավատ են եւ ճիշտ են արտացոլում ընկերության ֆինանսական վիճակը:

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա: Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 26. 03. 2004 Գինը՝ 100 դրամ